

Anglija pertaukė ryšius su Graikija 17 komunistų paliuosuota

Graikijos karalius norįs bėgti

Anglija pertraukė ryšius su Graikija

Jos ambasadorius apleido Graikiją dėl sušaudymo ex-ministerių.

ATHENAI, lapkričio 28. — Anglijos ambasadorius F. O. Lindley pranešė Graikijos valdžiai, kad Anglija pertraukia diplomatinį ryšius su Graikija dėl sušaudymo šešių Graikijos ex-ministerių ir kad jis dar šiandien apleidžia Ateus ir grįžta Anglijon.

Anglijos narys finansinės kontrolės komisijos, Bentinck, pasilieka čia ir ant toliau.

17 Chicagos komunistų paliuosuota

Gubernatorių Small suteikė Bross Lloydui ir jo draugams parduotą. Vienas nuteistųjų mirė.

CHICAGO. — Milionierius komunistas William Bross Lloyd ir 16 jo draugų, kuriuos neseniai pasodintą kalėjiman, tapo trečiadienį paliuosuoti gubernatoriaus Small suteikimu jiems parduotą. Jie visi buvo nuteisti nuo 1 iki 5 metų kalėjiman apie trejetą metų atgal. Bross Lloyd padavė apeliaciją ir augštesnį teismą ir ten pralaimėjus vėl davė apeliaciją, taip kad tapo pasiekta net šalies augščiausios teismas. Tik išėmus visas priemones kovai teismuose, jie savaitę atgal tapo išgabenti kalėjiman.

Dar juos nepaėmus teisman buvo paėję gandy, kad gubernatorių Small tuojau suteiksis parduotą, bet jis tam užginčijo. Bet kad jie veikia bus paliuosuoti galima buvo spėti iš to, kad Bross Lloyd, kada jo įieškojo šerifai, pasislėpė pas parduotą tarybos pirmininką, kad ten budamas galėtų užbaigti tvarkymą savo biznio reikalų prieš pasiduosiant kalėjiman. Ir dieną prieš Padėkos dieną gubernatorių Small jiems visiems panaikino kalėjiminę bausmę ir paliuosavo juos iš kalėjimo.

Gubernatorių Small savo pareikšime sako, kad jis panaikindamas kalėjiminę bausmę komunistams vadovojasi valstijos augščiausio teismo teisėje Carter nuomone, kad jie tapo nuteisti karo laiko įstatymais, kurie negali būti pritaikomi taikos laiku ir kad tie įstatymai nebuvo išleisti tam, kad baudus nusizengėlius, bet kad sustabdyti jų veikimą. Nuteistieji nėra kriminalistai ir nėra jokios naudos juos laikyti kalėjime.

Šiandien — galbut lietus; nedidelė permaina temperatūroje. Saulė teka 6:58 val., leidžiasi 4:20 v. Mėnuo leidžiasi 3:56 v. r.

Kartu su Wm. Bross Lloyd iš Jolieto kalėjimo tapo paliuosuoti: Jack Carney, Arthur Proctor, Edgar Owens, Ludwig Lore, L. K. England ir Niels Kjar. Jie visi buvo nuteisti nuo 1 iki 5 metų kalėjiman.

Iš Cook pavieto kalėjimo tapo paliuosuoti: Samuel Hankin, James A. Meisinger, Karl F. Sandberg, Charles Krumbein, Perry Shipman, Morris A. Stolar, John Vogel, N. J. Christianson ir Samuel Ash. Jie visi buvo nuteisti 1 metams kalėjiman.

Dar du nuteistieji nebuvo pasodinti kalėjiman. Vienas jų L. E. Katterfield dar nespėjo sugrįžti iš Rusijos, nors ir telegrafavo, kad jis grįžta Amerikon pasiduoti valdžiai. Kitas gi Dr. O. J. Brown sunkiai susirgo ir jo neimta kalėjiman, kad galima būtų jam padaryti operaciją. Jis gulėjo Washington Park ligoninėje. Jis operacijos betgi neatlaikė ir mirė trečiadienio rytą, t. y. tą patį rytą, kada komunistams tapo suteiktas parduotas.

Visi nuteistieji priklausė Komunistų Darbo partijai ir buvo daugiausia jos nacionalinės ar valstijos valdybų nariai. Ta partija susitvėrė skilus Socialistų partijai. Betgi jos tverėjai nepanorėjo prisidėti prie Komunistų partijos, kurio vadovavo svetims. Betgi jos viršininkus nuteisus, partija pakriko, o jos likučiai prisidėjo prie Komunistų partijos, kuri tada persikrikštijo į Jungtinę Komunistų partiją, kurios likučiai paskiau, kartu su pašaliniais iš Socialistų partijos nariais (Engdahl, Krusse ir keliais kitais) sutvėrė Amerikos Darbininkų partiją.

Karalius norįs bėgti

Graikijos karalius uždarytas savo rumuose, kad nepabėgtų.

PARYŽIUS, lapkričio 30. — Graikijos karalius Jurgis yra kaliniu savo rumuose ir prie jo prieleidiama tik tokias žmones, kuriais kabinetas pasitiki, sako gautosios čia žinios.

Karalius dėjęs pastangų, kad nepreleis sušaudimo buvusius ministerius ir net praešes Rumunijos ir Jugo Slavių ambasadorius dėti pastangų išgelbėti nuteistuosius. Tas privedė prie kivičių tarp karaliaus ir Gonatas valdžios.

Po sušaudymui, karalius pranešė kabinetui, kad jis nori apiešti šalį. Bet valdžia atsakė leisti jam tai padaryti ir uždarė jį rumuose, kad negalėtų pabėgti.

Dar vienas areštuotas.

ATHENAI, lapkričio 30. — Po sušaudymui buvusių ministerių, tapo areštuotas Graikijos armijos komandotojas gen. Papoulas, kuris taipjau yra kaltinamas, kad ir jis prisidėjo prie Graikijos armijos pralaimėjimo.

Anglija susirupinusi.

LONDONAS, lapkričio 30. — Graikijos ex-ministerių sušau-

dymas vakar buvo svarstomas atstovų bute.

Kalbama, kad Anglija gailisi dabar savo neapgalvoto žingsnio — pertraukimo diplomatinio ryšio su Graikija. Ji tikėjosi, kad ir kitos šalys pasėks jos pavyzdžiu ir todėl ji tuojaus po sušaudymui ex-ministerių atšaukė savo ambasadorių. Bet ikišiol nė viena šalis nieko nedarė ir nemano nieko tuo reikalu daryti. Francija gi atvirai pasakė, kad sušaudymas ex-ministerių yra pačios Graikijos vidurinis reikalas, kuris Francijos neapelia.

Anglai prisibijo netekę itakos ir todėl negali apsaugoti princo Andriaus, kuris bus teisiamas už kelių dienų. Andrius yra artimas Anglijos karaliaus Jurgio giminaitis.

Sukilimas vakarų Trakijoje

KONSTANTINOPOLIS, lapkričio 30. — Susirupinusi talčininkų nusistatymu ir diktavimais taikos konferencijoje, Angoros valdžia pasiuntė į Lausaną dar du savo atstovus.

Iš kelių vietų vakarinę Trakiją, kurios reikalauja Turkijoje, pranešama apie sukilimus prieš graikus. Sukilėliai Gummudžino išvaikė graikų garvizoną, užgriebė visus ginklus, sudarė laikinę valdžią ir suorganizavo savo kariuomenės pulkus. Sukilėliai taipjau veikia Tėimioje, Dedegėje ir kitose vietose. Telegrafinis susiekimas tarp Salonikų ir Karagae yra pertrauktas ir pastarame miestely siaučias mušis.

Poincare vyks Londonan

Tarsis su anglais dėl užgriebimo Ruhr distrikto.

PARYŽIUS, lapkričio 30. — Premieras Poincare vyks Londonan gruodžio 7 dieną pasiimti su Anglijos premieru Bonar Law. Po pasimatymo jis žinosias ar Francijai reikės užgriebti Ruhr distrikto. Poincare taja kelione bandys pasirodyti pasauliui, kad jis buvęs nori kontribucijos klausimą išrišti bendrai su talkininkais, kad nereikėtų išnaudojoti pulti Vokietijos. Bonar Law pranešė, kad jis negalės atvykti Paryžiu prieš gruodžio 15 d., bet Poincare skaito, kad tai yra pervėlu, todėl pats vyks Londonan.

Francija jau yra susitarusi su Anglija išvien spausti Vokietiją (už ką Francija remia Angliją tarybose su turkais) ir turbut sutiks su Francijos puolimu Vokietijos, ar suras kitokius budus prispausti Vokietiją.

Niekas neabejoja, kad Vokietija negalės užmokėti kontribucijos ir sausio 1 dieną, taip kad tada Francija galės elgtis su Vokietija kaip ji norės.

Paskirė naują senatorių

LANSING, Mich., lapkričio 30. — Gubernatorių Groesbeck paskirė Detroito mayorą James Couzens senatoriu, užimti vietą rezignavusio senatoriaus Newberry. Jis yra buvęs geležinkelietis, yra atžagareivis, nors ir vadina save progresistu. Vienatinis jo pasiūlymėjimas — pašalinimas nuo nuosavybės gatvekarių.

Amerikiečiai Rusijoje

Amerikiečių kolonija Kuznece badauja ir nori grįžti Amerikon.

RYGA, lapkričio 30. — Jack Byers, per ilgas laikus buvęs sekretorius IWW Amerikoje, pasimirė nuo širdies ligos amerikiečių I. W. W. narių kolonijoje Kuznece baseine, Siberijoje. Jis pasimirė prieš pat susirinkimą, kuriame jis rengėsi protestuoti prieš Rusijos valdžios nepildymą sutarties ir nedorą jos valdininkų elgimąsi su amerikiečiais kolonistais, kuriuos atvylojo į ten IWW sekretorius Wm. D. Haywood, kuris sakėsi gavęs didelių koncesijų iš Rusijos ir kvietė aidoblistus važiuoti dirbti jo gautose anglių ir geležies kasyklose.

Du amerikiečiai darbininkai, kurie nuvyko su IWW partija praneša, kad daugiau 100 kolonijos narių jau pabėgo iš Kuznece ir skursta Rusijos miestuose, bandydami sugrįžti Amerikon. Niekurie jau sugrįžo, o apie 400 žmonių vis dar laukia žadamosios valdžios pagalbos, kuri leistų jiems dirbti kasyklose.

Pereitą rugpjūtį nuvyko ketvirta aidoblistų grupė iš 135 narių. Juos pasitiko nuplyšę ir išalkę žmonės, — tai pirmiau nuvykę kolonijos nariai.

Dabar galima būtų dirbti dvi kasyklas, bet nėra mašinų. Jas laike civilinio karo rusai paslėpė kitose šaftose, kurias paskui išsprogdino. Kolonistai turi 5 traktorius ir aparą 1,000 akrų. Bet valdžia pristatė sėklų tik del 150 akrų.

IWW narius vilioja į Rusiją tulas Pascal Cosgrove, kuris veikia kaip boševikų konsulas New Yorke ir išduodas vizas įvažiavimui Rusijon. Jis taipjau yra kolonijos išdininkas. Dabar jis esąs Maskvoje, kaip Amerikos delegatas komunistų internacionalo kongrese. Del jo viliojimų dar 3,000 aidoblistų rengiasi išvažiuoti iš New Yorke į Kuznece baseiną.

4 ŽMONĖS UZMUSTI. SPRINGFIELD, Ill., lapkričio 28. — Visa Perry Wilcox šeima — tėvas, motina ir du vaikai žuvo, kada jų automobilis užgavo Chicago an Alton pasazierinis traukinis. Jie neužmatė traukinio del sniego.

Atstovų butas priėmė subsidijos bilių

WASHINGTON, lapkr. 30. —

Atstovų butas 208 balsais prieš 184 priėmė administracijos įneštąjį subsidijos Amerikos prekybos laivams bilių. 69 republikonai balsavo prieš bilių, o 4 demokratų už bilių.

Dabar bilius eina senatan, kuris jį pradės svarstyti apie pabaigą ateinančios savaitės. Dar nenumatoma ar jis bus senate priimtas, nes ten pasiūlymas balsų yra beveik lygus ir kelių respublikonų perėjimas opozicijon biliaus neperleis.

Pradėjo savo kampaniją.

CHICAGO. — Utarninko vak. mayoras Thompsonas pradėjo savo mayorinę kampaniją, laikydamas prakalbą Medinah Temple. Savo kalboj jis pasmerkė valstijos generalinį prokurorą Brundage, naująjį Ill. konstituciją, svetimų šalių propagandistus, kurie nori Ameriką įvelti į Europos kivičius ir pirmo save rinkti dar vienam terminui Chicagos mayoru. Ypač jis pikta smerkė Brundage, kad jis tarnaujas Wall gatvei, kuri ir duoda jam pinigų kovoti su Chicagos miestu del gatvekarių. Jis be to tuo tikslu patraukė gubernatorių Small teisman ir tuo sutrukdė visą jo veikimą pavidimui miesto kontrolėn gatvekarių. Thompsonas ir toliau prisžadėjo kovoti su Wall gatve už paėmimą gatvekarių.

Kviečia pagelbėti Francijai palaikyti "taiką."

CHICAGO. — Utarn. čia kalbėjo Francijos ex-premieras Clemenceau. Tai buvo jo trečia prakalba Amerikoje. Jis labai karčiai atsiliepė apie savo kritikus ir matyt, kad ta kritika ir jį labai veikia. Jis čia kalbėjo jau daug švelniau ir nebandė kritikuoti Jungt. Valstijas už pasitraukimą iš Europos politikos. Jis dabar maldavo tik Ameriką pagelbėti Francijai palaikyti Europoje "taiką," nes Francija "taikos" labai trokštanti (nuolatos ginčuodamosi, grumodama puolimais, kurstydamas kitas šalis prie karų ir pati betesdama "taikos" karą Europoj). Kartu jis pakartojo ir savo seną meilę, kad Francijos okupacinė armijoj nesą Afrikos negrų.

Kalėdoms Dovanų Lietuvon

Dabar yra laikas išsiųsti pinigų Lietuvon, jeigu nori, kad tavo dovana būtų ten suvartota belaukiant Kalėdų, prisirengiant linksmai sutikti tą didelę Lietuvos šventę.

Kada dabar jau yra įvesti Lietuvoje savi pinigai, tai kiekvienas pasiūstas iš Amerikos doleris turės tokią pat pastovią vertę, kada jis bus išmainytas į litus. Išties, Amerikos lietuvių doleriai palaikys litus augstame kurse.

Naujių Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lietuvon litais, doleriais ir markėmis. Lietuvoj vienok, pagal valdžios paliepimo, pinigai išmokami yra tik litais.

Siųskit per Naujienas pinigus Lietuvon. To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Jean Longueto kalba

Laikyta lapkričio 26 d., Ashland Auditoriume, Chicago.

(Tęsinys)

Šiuo momentu mes turime Francijoje didelę armiją, kuri susideda iš septynių šimtų tuostandžių kareivių. Ir tauta, kuri taip žiauriai buvo palies-ta karo, kurios gyventojų skaičius mažėja, kuri privalėtų kaip juodo darbo, taip ir proto darbininkus nacijos atsteigimui naudoti, — ta tauta dar ir dabar tebesiunčia visus savo jaunuosius aštuoniolikai mėnesių į barakus, todėl kad mes turime priverstiną kareiviavimą. Ir štai tą sistemą p. Clemenceau gina šitoje šalyje ir sako, kad tai yra įveidimas vadinti jį militaristu. Ką jis veiktų, jeigu jis nebūtų militaristas? [Aplodismentai].

P-nas Clemenceau (jūs, žinoma, suprantate, kad tai nėra asmeninis ginčas su juo; ginčas su juo reiškia ginčą su visos pasaulio kapitalistais, ginčą su džiungų partija, kuriai jis priklauso) — p. Clemenceau atvyko šion šalin smerkti vokiečių tautą, kuri buv norinti naują karą sukurti. Jo kalbos yra pilnos didžiausių prieštara-vimų ir visai nelogiškos. Jis sako mums, kad Vokietija nori karo. Bet tuo pačiu laiku jis tvirtina, kad tai yra Ludendorfo ir Hinderburgo panvo-kiečių partija, kuri kovoja prieš Vokietijos respubliką, kuri nori tą respubliką nuversti, kuri nori naujo karo. Vadinasi, ne Vokietijos žmonės nori karo. O jeigu taip, tai kokią teisę jis turi kaltinti visą vokiečių tautą del neskaityto vokiečių reacionierių darbų? Jis sako, kad mums gresia Vokietijos ir Rusijos sąjunga.

Žmogus, kuris mažiausiai turi teisės daryti Rusijai, Sovietų Rusijai, priekaištų del susitarinimo su Vokietija, be abejojimo, yra p. Clemenceau. Jis yra tas pats žmogus, kuris pasiuntė Juodųjų jurų Prancijos jureivius, kad jie atkreiptų kanuoles į miestus, kur plevėsavo raudonos vėliavos [Aplodismentai].

Kadangi jureiviai, nors nebudami socialistai ir nežinodami socializmo teorijos, buvo tikri liaudies sunys ir suprato, kad jų valdžia neturi teisės kariauti prieš tokią tautą, kuriai nebuvo karo paskelbta, dėka tam, vienam jaunam tarpedinio laivo inžinierui-oficerui, Matte, pasisekė staugituoti savo draugus jureivius. Vieną gražią dieną Sevostopolio gyventojai buvo nustebinti, kuomet jie pamatė ant visų Prancijos karinių laivų raudonas vėliavas beplevėsuojant.

Francijos admirolas, žinoma,

bandė perkalbėti jureivius, kurie galų gale sutiko klausyti to tik taja sąlyga, kad jie bus pasiųsti atgal į Franciją; kad nebebus vedama karo prieš Rusiją, ir kad Prancijos žmonės bus pranešta apie tai, ką jie padarė.

Tuo laiku mes tebeturėjome dar cenzūrą: p. Clemenceau pasirupino, kad visos žinios apie tą didį įvykį nepatektų parduon. Aš esu tikras, jog ir šiandien dar yra daug šimtų žmonių, kurie nieko nėra girdėję apie tai.

Jureiviams buvo pradžėta, kad jų niekas nepersekios. Ir nežiurint admirolo garbės žo-žio, 60 jureivių vadų buvo karo teismo teisiami ir nuteisti nuo 10 iki 25 metų sunkiems darbams. Aš turiu pasakyti, jog admirolas elgėsi vyriškai, griežtai protestuodamas prieš tą teismą. Bet jo protestų nebuvo paisoma.

Aštuoniems ar dešimčiai mėnesių prabėgus, kada tas incidentas išėjo aiškstėn, laike municipalijų ir kitų rinkimų buvo sukurta didžiausia agitacija. Socialistų Partija pastatė nuteistuosius kandidatais. Ir nors mes negalėjome jų išrinkti, bet tai buvo budas pareikškimui mūsų protesto.

Matte buvo išrinktas mažiausiai dešimtis kartų. Tris kartus jis buvo išrinktas į Paryžiaus miesto tarybą. Jis buvo išrinktas į dešimtis įvairių le-gislatures departamentus. Praeitą liepos mėn. besididinantys protestai nebedavė valdžiai ramumo, ir ji nutarė paliuosuoti jureivius.

Ir tik savaitę atgal vienas Paryžiaus distrikto, kuriame nemazai gyvena vidurinės klasės žmonių ir buržuojų, išrinko Matte Paryžiaus miesto tarybos nariu. [Aplodismentai].

Taip dalykams esant, p. Clemenceau, kuris prisidėjo prie tokios padėties sukurimo, neturi teisės išmetinėti Sovietų Rusijai, kuri ieško pasparties Vokietijoje arba Turkijoje. Tačiau vienas dalykas yra aišku: p. Clemenceau arba nežino ką kalbąs, arba netiki tam, ką sako, kuomet jis tvirtina, jog Sovietų Rusija padarytų sąjungą su Pan-Vokietija, jeigu Ludendorfas atsidurtų prie valdžios vairo. Aš sakau, kad tokios sąjungos ideja yra didžiausias absurdas. [Aplodismentai].

Draugai, pasaulinės taikos palaikymui tėra tik viena viltis: žmonių susipratimo atgimimas ir darbininkų ir socialistų judėjimo stiprėjimas visame pasaulyje.

(Bus daugiau)

Nusiginklavimo konferencija Maskvoje

Ji prasideda šiandien. Lietuva irgi dalyvaus.

MASKVA, lapkričio 30. — Rusijos ir Pabaltijos šalių nusiginklavimo konferencija prasidės čia ryto. Pakvietimai tapo pasiųsti Suomijai, Estonijai, Lenkijai, Latvijai ir Lietuvai.

Rusija pasiuntė laivyno ekspertus į Vladivostoką ištirti ar negalima būtų iškelti ten pasikandintą Rusijos laivyną.

DUBLINAS, lapkričio 30. — Suėmus kelis respublikonus, tapo sukeltas drąsus respublikonų suokalbis išvogti visą Airijos Dail Eireann (seimą) — viso 80 narių. Tai norėta padaryti prieš gruodžio 6 dieną, kada nustoja veikti laikinė Airijos valdžia, o gimsta nauja Airijos Laisva Valstija. Seimo narius norėta išgabenti ir kur nors paslėpti, nes jie pritaria Airijos-Anglijos sutarčiai.

Valdžia griebėsi priemonių neprileisti to padaryti. Bet manoma, kad respublikonai gal dabar bandys seimo narius išžudyti.

Svetima spauda apie lietuvius

(Tęsinys)

Nespejus lietuvių šauliams išvyti šitus priešus, kaip polševikai pradėjo briausis (spalio mėnesį, 1918 m.). Bolševikus išvarius tapo padaryta tauta su Rusija (liepos 12 d. 1920 m.), kuria pripažinama Lietuvos nepriklausomybė ir nustatoma siena tarp tų šalių. Šešiomis dienomis pirmiau Lenkija sutiko pripažinti Lietuvą kaip nepriklausomą valstybę de facto. Rodės, kad kiltų pasibaigę ir šalis galės pradėti žengti pirmyn.

Vilniaus etapas.

Tečiaus spalio 9 d., 1920 m. lenkų generolas Żeligowski, nežiurint to, kad abiejų šalių atstovai Suvalkuose sutiko ant paliaubų, su savo kariuomene užėmė Vilnių. Vilnius buvo svarbiausias Lietuvos miestas, lietuvių kultūros ir mokslo centras, miestas turįs puikiausius namus visoje šaly. 1914 m. jo gyventojų buvo 200,000. Dabar yra apie 120,000. Lenkų ginkluotos policijos persekiojimas lietuvių privertė daugybę jo piliečių bėgti. Spalio mėnesį, 1921 m. Lietuva buvo priimta Tautų Lygon. Lygos taryba per belgų pasiuntinį Paulį Hymansą velti stengėsi sutaisyti Lenkiją su Lietuva. Jis siūlė padalinti Lietuvą į du kantonus, kurių abudu būtų lenkų kontroliuojami ir Lietuvai būtų buvę taip pat pragaištingi, kaip ir buvusis susivienijimas su Lenkija. Lietuvą su jos 4,000,000 gyventojų būtų valdžiusi Lenkija su savo 30,000,000 gyventojų.

Vilnius tapo atplėštas nuo Lietuvos lygiai taip, kaip Fiumę paėmė D'Annunzio. Taip vadinamasis "seimas", kurį išrinko atėjūnai, laikydamas savo neva posėdį vas. 20 d., 1922 m. nubalsavo prijungti Vilnių prie Lenkijos, nors 75 nuos. gyventojų atsakė balsuoti rinkimuose į šią seimą. Tautų Lyga paskelbė, kad ji negali priimti rinkimų pasekmių teisėtoms. Tečiaus šitas neteisėtas seimas, remiamas neteisėtos karinės okupuotos sudaro pamatą nuolatam Vilniaus laikymui. Eidamas jo iniciativa lenkų parlamentas kovą 24 d. nubalsavo prijungti Vilnių su visa tarpine sritimi prie Lenkijos ir visą dvidešimt Vilniaus delegatų pasodino savo narių tarpe. Tokiu būdu Vilniaus sritis yra viena Europos skaudamųjų vietų.

Naujos Lietuvos valdžios prezidentas yra Aleksandras Stulginskis. Valdantysis kunas susideda iš Steigiamojo Seimo 112 narių, išrinktų visuotiniu lygiu balsavimu. Neseniai išrinktas naujas ministrų pirmininkas yra Ernestas Galvanauskas. Šiems valdžios viršininkams tenka didžiulis tuomi, kad lietuviai nuo savo nepriklausomybės pradžios galėjo išsimaityti be svetimų tautų pagalbos. Be to jie daug maisto gaminių išsiuntė savo kaimynams. Lietuvą yra vienintelė iš Pabaltijos valstybių, kuri pernai metais užaugino gana javų savo gyventojams išmaitinti be gabenimo iš kitur. Ir ne tik išmaitino, o dar daug bušelių rugių išsiuntė į Rusiją.

Žemdirbystės Ministerija įsteigė modelinius pieninkystės ukius, ankštai sekama šveicarų metodais. Žemdirbystės žinovai mokina kaimiečius moksliškai ukį vesti, duodami paskaitas ir siuntinėdami bulėtinius po kaimines apylinkes. Jie prisiziri jėvams ir mokslinai tirią gyvulius. Importuodami galvijus iš Olandijos ir namie prisiauginami pamazų papildė savo sumenkėjusias baidas ir dabar lietuviai siūncia galvijus Londono sker-

dykloms. Ukinkai ėmėsi intensyviai auginti vištas ir dabar po daug vagonų kiaušinių išsiunčiama į kasdien; sviestas taipgi išvežama, šakos, kad tik vienas miestas kasdien išsiunčia kiaušinių ir Angliją, o tarp sausio ir vasario 1921 m. Vokietijon parduota 12,000,000 kiaušinių.

Yra daromi planai nepelnin-gai žemę gerinti, kad dirbam- žemės plotas padidėtų nuo prieškarinio skaitmens 10,500,000 akrų iki 15,000,000 akrų ir moksliniai žemės dir- bimo budais užauginti išveži- mui bent 3,000,000 tonų javų, neskaitant apšties reikalingos naminiamis reikalingas.

Pramoninis atgijimas.

Amerikos lietuviai stengiasi sudominti žmones pramonės atgaivimu. Lietuva yra vi- na giringa šalis ir medžiai ga- suomet buvo eksportuojami, bet daugumas jų nuidavo į Vokietiją, kuriai geriau buvo gauti medžius nuplukdomus Nemunu, kaip pirkti branges- nį supiaustytą medį, todėl naujovinės lentpiuvės mašinos nėra žinomos Lietuvoje. Javai buvo malama senoviniuose vė- jinuose, ar vandens malunuose. Dabar pradėdama steigti mažos dirbtuvės tai tarpūni- nui gaminti, tai cementui, ar plytomis daryti, arba rakan- dams dirbti. Maskvos pramo- nininkas prašė leidimo atidary- ti Kaune didelę modelinę ver- pyklą. Kita kompanija žada įsteigti audyklą, o didelė odi- nė pradėjo dirbti šiauliuose— Lietuva buvo pasižymėjusi sa- vo odų gerume. Yra vartoja- ma Amerikos traktoriai ir mo- torai. Visose Pabaltijos valsty- bėse geriau mėgiama Ameri- kos mašinos, kaip vokiečių, kurios nors pigesnės, bet yra prastesnės.

Kaune tapo pastatyta nauja bevielinio telegrafo stotis. 1921 m. rudenį valdžios orlaiviai pradėjo tiksliai skraidyti su korespondencija tarp Kauno ir Berlino ir tarp Kauno ir Ry- gos. Būriaus karą sugadinti gelžkeliai kiek galint yra tai- somi. Einant sutartimi tarp Talkininkų Misijos ir Vokie- čių Administracijos Vokietija padidino riedamąją medžiagą, atiduodama Lietuvai 88 garve- žius ir 1,400 vagonų. Dabar Baltijos jūra ir Atlantikas yra sujungti gelžkelio linija, su- jungiančia Ostendą, Paryžių, Liežą, Berlingą, Kauną ir Ry- gą.

Finansiniai dalykai.

Finansiniai Lietuva buvo ge- resnė padėty negu Estonija, ar Latvija, kadangi lietuvių ostmarkė buvo garantuojama vokiečių valdžios; tečiaus pa- staruoju laiku vokiečių valiuta nupuolus, ostmarkė išliko tas pats likimas. Kol kas Lie- tuvoji nėra atsiskaitymo pato- gumų prekybos bankams, to- del daug atsiskaitomojo vers- lo buvo vedama Vokietijoje.

Prieš žemiausį markės nu- puolimą darbininkas, vyras ar moteris, gaudavo apie 40 iki 60 markių į dieną, bet tos su- mos perkamoji vertė Lietuvo- je buvo tolygi perkamajai \$10 vertei Jungtinėse Valstijose, nors tarptautinė jos keičiamo- ji vertė buvo apie \$1.00. aKi- liai ir vilnoniai pigu Lietuvoje. Vienas įžymus lietuvis atvaži- vęs į šitą šalį dėvėjo drabužių

eilę, už kurią jis mokėjęs \$6 ar \$7 tolygybė Jungtinių Val- stijų pinigais, o čia jam būtų reikėję mokėti \$40 ar \$50.

Karo metu Vokietija apru- pino Lietuvą įvairiomis pre- kėmis ir davė finansinę pagal- bą 100,000,000 markių vertės. Antra vertus, ji pasiėmė teisę pinigų leisti ir išnaudojo ša- lies turtus okupuotės metu per- prievartą. Lietuva reikalauja iš Vokietijos 3,000,000,000 markių palukų skaitant po 5 nuos. 100,000,000 markių vi- dinės paskolos tapo sukelta 4.8 nuos. palukų. Amerikos lietuviai sukėlė paskolą \$2-, 000,000, kuriai šieis rakas per penkiolika metų.

Kitos įplaukos gaunama iš paprastų mokesčių ir mity- nu išvežamų ir įvežamų pre- kių. Augščiausias maitas už- dėtas ant gražų ir prabangos dalykų, o tam tikri muštai, žemdirbystės įrankiai ir maši- nos, kuralas, knygos ir laik- raščiai yra liuosi nuo maito. Ginklų ir šovinių įgabenimas uždrausta.

Kas Dedasi Lietuvoje

Lito krikštynos.

("Naujienų" koresp.)

Kuomet vokiečių markė bu- vo dar nei šio nei to, tai mes didžiavomės prieš rusų, lenkų ir latvių valiutas, ir netoli žiu- rės pilietis buvo ramus ir nesit- kėjo padėties pakitėjimo. Bet vokiečių markiui sumukus, sumukome ir mes. Ukinkai;

tas pats skaitlingasis luomas Lietuvoje, nepratę pinigais verstis, pasijuto gan liudnoje padėtyje: kitas visą laiką par- davinėjęs pirmos rūšies pro- duktais ir taupes popierines, šiandien batų neįstengs nusit- pirti. Su valdininkais dar blo- giau: tie už savo mėnesines algas negali akiniui nusipirkti. Jau ir netoli žiurės pilietis pra- dėjo nerimauti ir žvalgytis į šalis del blogėjančios ekonomiš- nės padėties. O valdžia, atidė- liodama savųjų pinigų leidimo klausimą, turbūt laukė ste- buklo iš vokiečių markių. Bet ilgai nei pasirodė, kad valdžia ne stebuklo laukia, bet pildo šventą kun. Valokaičio valią. Nes Lietuvą valdė Seimas, Sei- mą — krikščionių dem. blo- kas, bloką — kun. Krupavi- čius, kunigą Krupavičių — kun. Valokaitis ir jo bankas; bankui reikėjo del geresnio biznio, kad savų pinigų nebu- tų.

Bet ar tai kun. Valokaitis prisistotino, ar ministerių kabi- netas pakėlė maištą prieš šventą kun. Valokaičio valią, tik pamazų pradėta rupintis savo pinigų leidimo reikalui. Užgimimas lito neapsiejo be įvairiausių gandų, aiškinimų, spėliočių. Žmonės, gyveną iš algos, padienio uždario, matė lite išgelbėtoją nuo bado mir- ties; parazitai-spekuliantai tik trynė rankas, tikėdamiesi ge- ro pelno iš to.

Žodis "litas" skambėjo vi- sados ir visur, nes nebuvo žmo- gaus, kurio pinigai nelieję. Taip besiaiskinant, įstatymu įvedamas litas apyvarton. Čia atsikijo tikras babilonijos su- nišimas: valdininkai, gaudavę mėnesiui 1500 auks., dabar ga-

vo 30000 auks.; prašymai buvo apmokami 80 auks. žyminio mokesnio, dabar 3000 auks., laiškas į užsienį pirm kainau- vo 16 auks., dabar 200 auks. Krautuvninkai taip išsišranka- vo, kad pakėlė kainas keliasde- šimt kartų. Aplamai, gyvenim- as taip pasunkėjo, kaip nie- kuomet dar.

Litas plačios visuomenės sutiko prielankiai; tik dalis kaimiečių, Prityrimo pamoni- kintų, "nusvilusių" porą kar- tų, litą už savo tikrą vaiką kol- kas susilaiko pripažinti ir ne- rado didelio noro jį šiltą gūs- telę tupdyti.

Piliava, Kaunas ir Vilnius

Jei jūs manote važiuoti Lietuvon pasimatymui su giminėmis arba no- rite atskirti draugus, žiūrėkite, kad laivakortė būtų pirktą pas The Royal Mail Line. Dideli ir populi- riai laivai: "Ordna", "Orbita" ir "Oropesa", kurie plaukioja tarpe New Yorko ir Hamburgo kas dvi savaiti. Jie yra labai gražiai ir švariai įren- gti. Trečia klasė tiesiog yra puiki. Bus labai žingėdu važinėti tais lai- vais. Filmas informacijas gausite nuo agentų arba

THE ROYAL MAIL STEAM
PACKET CO.
117 W. Washington St., Chicago.
325 Second Ave., So. Minneapolis.

Nieko Nėra Perdaug Gero Del Kūdikų. Duokite Geriausį

Gerai maistas ir geras prižiūrėjimas padarys kiekvieną kūdikį sveiku ir tvirtu. Jeigu jūs negalite žindyti savo kūdikio, jums pirmutinė pagalba turi būti

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Motinos per tris gentkartes vartojo jį, jeigu jos ne- galėjo žindyti savo kūdikio. Kiekvienas kūdikis pada- rė greitai ir pastebėjimą augimą kaip tik tapo pradėtas maitinti su EAGLE BRAND.

Iškirpkite ir pasiūskite jį pagar- šinimą į The Borden Co., New York ir gausite visus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti lie- tuvių kalba visai veltui, taipgi ir puikią kūdikų knygą.

KLEIN BROS

Atdata iki 6 val. vakaro.
3000 VELIAUSIŲ SKRYBĖLIŲ, \$1
Bais didelis išpardavimas, \$5, \$6, \$7
Skrybėlės po \$1.00

MOTERIMS SKRYBĖLĖS — Ju- reiviškos, turbininės ir dresinių pavidalų. Aksominės skrybėlės su strusio, pavo plunksna ar kailiu. Taipgi gėlėmis puo- štos, \$1

MERGINOMS skry- bėlės — Didelių ir mažų pavidalų, me- taliniais ir gėliniais aptaisalais, \$1

MERGAITOMS skry- bėlės — Vobrinės ir aksominės — Krim- nier kombinuotės, \$1

GERA NAUJIENA MOTERIMS

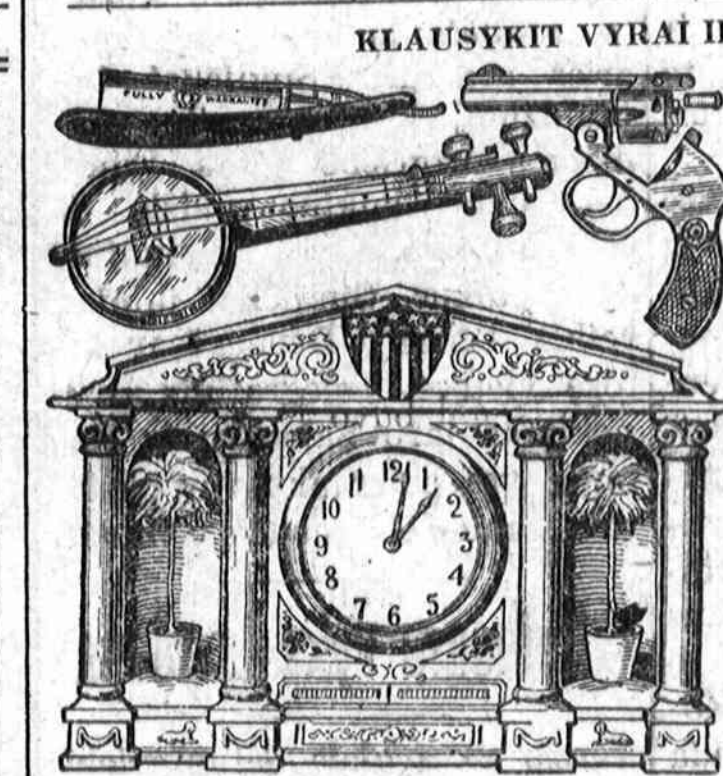
500 Naujausių Dresių \$5

MATERIJOS. — Nepapras- tai geros dresės vienu vil- nų veliurinių serų ir tvy- dy, gražiai išsiuvinėtos ir karoliuotos. Visų dydžių.

PAVIDALAI. — Naujomis tiesiomis linėmis, bliz- niai modeliai, rėmuotais šonais ir nelygus efekto sėjonas. Mėlyni, tamsiai rusvi ir kopenhaginiai, \$8 vertė

Palminės Alyvos muilas
Tikros palmių alyvos muilas, tik 4 vienam, 5 1/2c
šotelis po

Jung. Valst. Vald- žios šluostai
Naujutukai Jung. Valst. Vald- žios medicinos skyrus šluostai, minkšti ir sugeriami, vienam tik 6 7 1/2c
— po

keturi daktai bus pariuodami dirbtuvės kainomis, tik už \$4.98 iki Kalėdų. Prisiųsk 50 centų pašto ženkleliu persiuntimo ir supakavimo išlaidoms apmokėti, o už prekes užsimokėsi kaip gausi jas namuose; patenkimas užtikri- namas. RAŠYK SIANDIEN. MAJESTIC TRADING CO., Dept. C. — 604, 728 No. Robey St., Chicago, Ill.

Sieninis Muzikalis Laikrodis

Pargabentas iš Europos

4 vienam Laikrody 6 Plieno Rekordai DYKAI

Pasitūkę į šitą stebuklingą vėliausią išrastą muzikalinį laikrodį, ir iš vieno pavelsio pamatysite jo vertę. Jis turi vertę ne tik kaip paprastą laikrodį, o ir kaip praktinę kombinatę, kurios dar nėra niekur matę jokiam kitam laikrodži. Šis laikrodis yra išilgi; 1. Gražus, didelis kombinuotės; 2. Nematoma muzikinė kombinuotė; 3. Muzikinis budytavas; 4. Pa- statomas laikrodis. Būvo apdovanotas pir- mus dovanų Pasaulio Parodoje. Tai nėra pa- prasta medinė dėžė su įdėtu į ją laikrodžiu ir muzikiniu būdyne (taisyne), o geriausias vėliausias rūlis medis, rąnkomis apibau- tas, ir gražiai išdrožintas puikiais raštais, kuriems lygų niekur nėra. Priešaky yra di- delys atliko durelės, papuoštos išnaujiniais medžio rėmais, per kurias gali matyti laik- rodžio mechanizmą. Jis yra 20 colių auš- čio ir 11 colių pločio, turi labai stiprius pie- no spritus ir labai gerai laiką.

Mes duosim absoliutią dykai su kiekvienu laikrodžiu šesias parinktinis grojus. Muzikinė mechanizmas yra sujungta tiesiai su viduriais stebėtina kombinuote ir todėl šitas laikrodis galima vartoti kaip paprastą muzikinis instrumentas, arba budytavą ir jei nori būti pradžiant rytmetį tik nustatyt laik- rodį pascidaujamam laikui ir graši melodi- ja prišlės iš miego. Galima groti kada tik nori ir kaip ilgiai nori.

Šitas laikrodis bus džiaugsmo šaltinis vi- sam žmogui ir patvarus papuošimas jau namams. Kiekvienas gausis jo nuostabi- mis savybėmis ir puikia muzika. Jis nuva- ris nesaugingą ir pavargimą po dienos dar- bą, ar šventės atėjus, lyg tik pirmutin- ni savo apylaidę — pūdyty savo numa- nymą apie vertes, nes šitas laikrodis yra vertas mažiausiai \$25, o yra siuomas šita specialie kaina tik trumpam laikui, kad greičiau jį įsigytumėte. Šitas laikrodis yra dirbties Europoje ir mes esam vienintelė fir- ma šitoje šaly, iš kurios jis galima gauti.

MUSŲ SPECIALE KAINA, TIK TRUMPAM

\$12.95
apturėjus

10 Dienų Dykas Išbandymas. — Nesiusk Pinigų.
Parašyk savo pavardę ir adresą ant kuponu žemiau ir prisiek doferine už prielintimą ir supakavimą, o mes pasijūme stebėtinai siūniti laikrodį 10 dienų DYKAI IŠBANDYTI. Mes duosime 6 aliešius muzikines plokštes VISĄ DYKAI. Užsimek, kaip bus atsiųsta, neduodami kaip \$12.95. Grok 10 dienų ir jei nebūsi pilnai patenkintas, atsiskų mums at- gal geram stovų, begiu 10 dienų, pakiniu apdrausta paštu, o mes sugrąžinsime pinigus.

NELAIK. PRISIŲSK KUPONĄ SIANDIEN!
GRAND NOVELTY COMPANY,
1348 West Augusta St., Dept. 11, Chicago, Ill.

Čia įdedu \$1 Maloneit prisijūti siūniti muzikini laikrodį. Aš užmo- kšiu jums kaip apturėjus \$12.95, neduodami. Aš gausiu 6 parinktinis grojus visai DYKAI. Laikrodis laikrodis 10 dienų išbandymui. Jei man nepatiks vėliausiojo vėliausio- siu jį jums atgal geram stovų, pakiniu paštu apdrausta, o jus man sugrąžinsite pinigus.

Adresas
Vardas
Miestas
Valstija

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS
DUODA TEISIŲ PATARIMUS

K. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411, Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvie-
nų vakarų, išskyrus utarinių ir
ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12
ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.
Telephone Canal 2562
Valandos: 4 iki 6 po piet, ir nuo
7 iki 9 vakaro.
Veda visokias bylas visuose
teismuose. Ekaminavoja Abstrak-
tus ir padirba visokius Dokumen-
tus; perkant arba parduodant Lo-
tus, Namus, Farmas ir Biznius.
Skelbia Pinigus ant pirmo morge-
čiaus ant lengvų išlygų.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 6 po pietų
Namy Tel: Hyde Park 3895

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas
29 So. La Salle St. Room 536
Tel: Central 6390
Vak: 3223 S. Halsted St. Chicago
Tel. Yards 4651

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvis Advokatas
Kambaria 306, Home Bank Bldg.,
Kamp. Milwaukee ir Ashland Ave.
Ofiso val: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki
9 vakare.

S. W. BANES

ADVOKATAS
Val: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2506
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val: 6 iki 9 val.

Emory Smith

ADVOKATAS
111 W. Monroe St.
Kambarys 1515 Harris
Trust Bldg. Chicago

Herman P. Haase

ADVOKATAS
609-610 Chamber of Commerce
133 W. Washington St.,
Phone Main 1308
Chicago, Ill.

Phone Wentworth 209

Anglis, malkas ir koksus mes pri-
statoris į namus. Užtikriname geriau-
si pataravimą.
Reikalavimai:
E. J. McQUAID,
5822 S. Racine Ave.,
Chicago, Ill.

Plumbing, Heating

Kaipio lietuvis, lietuviams viešados
pataravimą kuopėjavimais.
M. Yuška,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

PLOŠCIAI PLOŠCIAI PLOŠCIAI

Sipnais. Vėliausiu madų vyrams ir
jaunuoliams. Diržuoti, languotomis
apaciomis, raglan ir kimona ploščiai,
žili, rusvi, pilki ir visokių spalvų ir
pėtrinių, po \$10 iki \$20 mažiau negu
kitoj krautuvej mieste. Musų kainos
eina nuo \$16.50 iki \$55.

Senoviškesni ploščiai senesniems
žmonėms, tamsesnių spalvų, \$15 iki
\$32.50.

Didelė daugybė grynai vilnonių plo-
ščių po \$12.50, 1 ir 2 kelinės vyrams
ir jaunuoliams \$13.50 ir auščiau. Ser-
žai, francuziškaus pečiai, ustadai,
paukiausios matorijos, 2 kelinėmis gar-
niturui \$25 iki \$45.

Vaikams 2 kelinėmis garniturai ir
ploščiai \$8.50 ir daugiau.
S. GORDON,
Pardavinėtojas smulkmenų prekybai.
1401 S. Halsted St. 739 W. 14 St.
Atdara kasdien vakarais ir septin-
tadieniais.

KORESPONDENCIJOS

RACINE, WIS.

A.L.T.S. 35 kuopos buvo su-ruoštas nemažas programos lapkričio 26 d. Dania Hall. Publikos buvo susirinkę apie porą šimtų, kas pas mus skaitoma daug, jei tiek susirenka. Pats programos nusisekė gerai. Kas beto, kad kiek ir buvo trukumų. Turiu pažymėti bent tuos asmenis, kurie to yra verti.

Pirmiausia vaidinta viena-veiksmė drama "Vagis." Vagio rolę turėjo M. Matkus, Advokato — M. Kasparaitis, Hele- nos — A. Šimenytė. Kad ir pirmą kartą tepasirodė vienok vaidino neblogai. Antras veikalas buvo "Jaunystės Karš- tis." Kaip komiškas dalykė- lis publikai suteikė juokų. Ma- rės rolę buvo R. Balčikonytė, dar pirmu sykiu dalyvauja, bet atliko neblogai. Tado rolę turėjo M. Matkus, Velykienė — A. Šimenytė, Velykio — M. Kasparaitis. Visi pasirodė esą gabūs lošti. Apart jų dviejų veikalų dar buvo tinkamai ap- rengtas piemenėlių nesenai atvykę iš Lietuvos vaikukas. Deklamavo "Mažas piemenė- lis, didis vargdielis." Publi- kų sugraudino savo graū- džiais balseliais sudainuoda- mos, po deklamacijos, tą pa- čią dainelę "Mažo piemenėlio" p-lės P. ir M. Petkutės ir B. Klapatauskaitė. Dar buvo dai- nos: "Močiutė mano," "Priro- dino seni žmonės" ir dvi anglų kalba. P-lė E. Šimeliūnūtė tiek patiko publikai su "stumbling" šokiais ir tam tik- romis dainelėmis, kad buvo priversta aplodismentais antru sykiu pasirodyti. Tai yra gabi šokikė. Atlikta manologas "Pa- ti pasileido." Vyro rolę lošė silpnai, bet moterės Daraičiū- tės pasirodė šauniai. Kunigo monologas irgi silpnai išėjo. Mažas vaikiniukas padainavo "Aš turėjau arkli seną." Už- baigta programos sugiedojimu Amerikos ir Lietuvos imnų.

Pradant programą ir tarp- aktuose griežė septynių muzi- kantų orkestra diriguojama p. Walter J. Putmano. Mes raci- niečiai turime gerėtis ir džiaug- tis turėdami savo tarpe toki gabų muzikos mylėtoją kaip yra Walteras Putmanas. Jau ji matome ne pirmą sykį lie- tuvių linksminant. Geistina, kad dažniau tokių programų būtų rengiama. —Meldinietis.

BALTIMORE, MD.

Laukiama Jean Longueto. Vietos socialistų partija ren- gia iškilmingas prakalbas Jean Longuetui. Prakalbas įvyks gruodžio 11 d. Lyric Theatre. Tai didžiausi Baltimorėj audito- nija. Tikėtų pardavinėtojai sako, kad perka tikėtus netik darbininkai, bet ir profesijos žmonės — daktarai, advoka- tai ir tt. Reikėtų, kad ir lie- tuviai darbininkai pasiklausytų garsaus Francijos socialis- tų vado kalbos. Kurie galėsiti, nepraleiskite progos, nes to- kių kalbėtojų retai kada ten- ka girdėti kaip Jean Longuet, Karolio Markso anukas.

Vietos lietuvių socialistų krutėjimas.

Lietuvių Socialistų Sąjungos 14-ta kuopa nariais neskaite- linga, bet šiek tiek vis tik vei- kia. Viena draugė Lietuvos so- cialdemokratams surinko au- kų apie porą dešimčių dolerių. Dabar L. S. S. 14-ta kp. susi- dėjus su LDLD. 25 kuopa su- rinko iš narių ir simpatiza- torių apie 200 egzempliorių įvairių knygų ir pasiuntė Lie- tuvos socialdemokratams. Tai yra naudingas darbas. Lietu- vos darbininkai neturi pinigų nusipirkti knygoms, o mes tu- rime kruvas perskaitytų kny-

gu, tai galime suteikti jų ir Lietuvos draugams.

LSS. 14-ta kp. laiko susi- rinkimus kiekvieno mėnesio po 15 d. penktadieniais knygy- no kambary. Taigi vietos lie- tuviai, kurie pritariate socia- lizmo idejai, ateikite prisirašyti prie LSS. Dabar mokeskis pigi; įstojimo nėra jokio.

—Zigmās.

ROCKFORD, ILL.

Šis bei tas.

Koncertas: Lapkričio 25 d. Liaudies Vyrų choras davė koncertą. Neminėsiu apie vie- tinius "artistus" dalyvavusius koncerte, — gaila laikraštyje vietos; paminėsiu tik, kad jau- nas D. Baranauskis, vos dar 13 metų amžiaus, bet valdo pianą taip, kaip kuris būtų studijavęs keletą metų. Apart piano, tam jaunuoliui, sako sekasi ir šiaip mokslas, nes jau dveji metai kaip lanko vi- durinę mokyklą. Toliaus, čia buvo keturi chigiečiai, su p. Kvedaru priešakyj. Apie Kve- darą turiu pasakyti tiek: jis turi vidutinišką baso balsą, ir jeigu jis išmokytų geriau užsi- laikyti ant estrados ir dainuo- tų daugiau natūraliu balsu, ne- gu dirbtinu, tai pusėtinai butų dainuotojas. Apie P. Dau- derį taip pat galima pasakyti, kad jis turi pusėtinai gražų tenoro balsą, tik jam reikia dar gerokai pasilavinti jį val- dyti. Apie kitus du, t. y. p.p. Vėbrą ir Sadauską, pasakysiu tiek, kad kaip solistai jie menki, bet už kvartetą pami- nėti asmenys tai nusipelno pa- gyrimo, —galima sakyti pavy- ko labai puikiai.

Nesenai skaičiau "Naujieno- se" iš šios kolonijos protesto rezoliuciją prieš Lietuvos val- džios patiektą registraciją. Re- zoliucijoje sakoma: "Mes Ame- rikos Lietuviai, kurie remiame Lietuvą" ir t.t. ir pasirašo trys asmenys, kurie, aš galiu "be- dyti", nėra pridėję piršto pa- rėmimui Lietuvos. Geros akys dumų nebijo. —Rock.—Fordas.

L. KLEIN
Halsted, 14th & Liberty
COME OUT OF THE BEATEN PATH

Viskas Lapkričio Mėnesiui

Daugeliui mano draugu bus linksma žinoti, kad aš vėl esu pas L. Kleiną. Atėję, klauskite num. 387, o aš jums patarsiu pati. Antras augštas įtaisytas drabužių skyriui. Gai jokių kitų metų laiku šeimos išlaidos nėra tokios didelės kaip lapkričio mėnesį. Tai išlaikų mėnesis. Jis atgubena Padėkoneš Dieną, tikrojo švenčių sezono pirmtakę, o su ja ir kalėdinį reikalą vykinimą. Bet — Pats svarbių lapkričio dalia yra ta, kad jis telkia užtenkanus patogumus pas L. Kleiną, ekonomingai prisirengti prie ateinančių- jų dienų.

To laiko pardavinėjimo įvykiai čia įvedama lapkričio mėnesį — pardavinėjimai reikmenų užlaikymui asmenų ir namų gerume ir sma- gumuos.

Lininės prekės
Sidabriniai daiktai.
Virtuvės reikmenys.
Sveterių išpardavimas.

Ir daugybė svarbių vertė teikiančių išpardavimų, kurie bus šita mėnesį. Tėmkykite į mūsų langus.

IŠBLYŠKĘ ir LIESI

Daugumas jaučiasi persilpni dienos darbams. Jie dažnai turi šalį, ar kosti, ar yra išblyškę ar liesi. Jiems reikalinga gausi, maistinga

SCOTT'S EMULSION

iš grynos vitaminus turinčios treskos kepenų aly- vos stiprinimui ir sutaisymui jų gyvastinių kuno įiegu. Taisyk atsparą kasdien Scott's Emulsija!

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

Kada žmogus pradėjo savo kaktą raukyti

Pirma negu mes pradėsime pasakoti, kaip žmonės 6,000 ar 7,000 metų tam atgal pradėjo rinktis į miestus ir sudaryti ką daugiau, negu palaidai sunertas gentes, kurios iki tol buvo augš- čiausiomis politinėmis draugijo- mis, tenka pasakyti šis tas apie tuos dalykus, kurie dėjose tose smegenyse, kurių augį ir išru- tulą iš beždžionų stovio stovio nusukame per 500,000 metų.

Ką žmogus manė apie save ir apie pasaulį tais nutolusiais lai- kais?

Iš pradžių jis manė labai ne- daug, išskiriant pačius artimiausius daiktus. Iš pirmo jis buvo labai užimtas galvėjimu apie to- kius dalykus: "Ve meška; kas man daryti?" Arba "Štai vove- ris; kaip ji man pagauti?"

Iki kalba tapo šiek tiek išru- tulota, nedaug galvojimo galėjo tebuti už paties prityrimo ribų, nes kalba yra minties įmonė ly- stųjų taip, kaip knygyvedystė yra verslo įmonė. Ji užrašo, nusta- to ir padeda minčiai išgriepti į vis painesnes sąvokas. Ji yra proto ranka, kuria jis paima ir laiko.

Laikais kalbos dar nėsant.

Pirmąpradis žmogus, pirma negu jis galėjo kalbėti, gal ma- tė labai vaizdžiai, mēgdžiojo la- bai sumaniai, žestus darė, juo- kės, šoko ir gyveno, nedaug gal- vodamas apie tai iš kur jis at- ėjo ir kam jis gyveno. Jis, be abejo, bijojo tamsos ir griaus- mo, ir didžiųjų gyvulių, ir kei- stų daiktų ir tų daiktų, apie ku- riuos jis sapnavo ir, be abejo, jis darė visokius daiktus, kad išsprastų sau laimės, ar įtikus įsivaizdintoms galybėms uolaj, gyvulių ir upėjų. Jis nematė aiš- kaus skirtumo tarp gyvų ir ne- gyvų daiktų; jei lazda ji skau- dino, jis ją spardė; jei upė pu- tojo ir tvino, jis manė, kad ji arši.

Jo mintis gal buvo to paties lygio, ką dabar aklo mažo 4 ar 5 metų vaiko. Jis turėjo tą pa- tį smailą, pereinamą neišmanų- mą ir tuos pačius trukumus. Bet kadangi jis kalbėjo mažai, ar vi- sai nekalbėjo, tai jis negalėjo perduoti vaizdų, atėjusių pas jį ir išrutuloti kokią padavą, ar su-

tartinius veiksmus apie ją.

Piešiniai, net vėlesniojo laiko senosios akmenų gadyinės žmo- gaus, neparodo, kad jis kreipė domės į saulę, mėnulį, žvaigždes, ar medžius. Jis buvo užimtas tik gyvuliais ir žmonėmis. Gal but jis priėmė dieną ir naktį, saulę ir žvaigždes, medžius ir kalnus kaip daiktus esančius gamtoje lygiai taip kaip vaikas priima savo valgio laiką, ar laip- tus į savo kambarį.

Kiek mes galim spręsti, jis ne- braižė fantazijų, šmeiklų, ar to- lygių kitų daiktų. Sturinių žmo- nių braižiniai yra bebaimiai kas- dieniniai daiktai, nieko juose nē- ra, kas būtų kokiais tikybiniais, nematomybiniais jausmais. Vi- suose jo kuriniuose vargu ban yra kas tokio, kas galima būtų palaikyti tikybinu, ar slėpinin- gu simboliu. Be abejo jis turė- jo savo gyvenime tam tikrą ap- šitį to, kas vadinama fetišybe; jis darė tokius daiktus, kurie, mes žinom, yra neišmintingi, kad pa- siekus tam tikrą tikslą; tai tiek fetišybe tereiškia; ji yra tik klaidingas mokslas, paremtas spėjimu, ar klaidingu panašumu ir savo budu visai skiriasi nuo tikybės. Be abejo, ji sujudinda- vo jo sapnai, o jo sapnai kar- tais susimaišydavo pas jį galvoj- su jo būdmais išpūdžiais ir jį stebino.

PRADEKIT TAUPINTI AMERICAN FAMILY Muilo Vynioklus TUOJAU

Del gražių ir naudingų dovanų Kalėdoms! Klausk Jusų pardavėjo.

Dr. Anelė Kaushillas D. C. CHIROPRACTOR

Gydan be operacijų ir be gyduo- lių visokias staigas ir kroniškas ligas: nervų, reumatizmą, paraly- žių, naktinį susiūslapinimą, dusulį ir visas kitas ligas; vyrų, moterų ir vaikų. Patarimai dykai.

2159 W. 21 St., kansas Leavitt St.

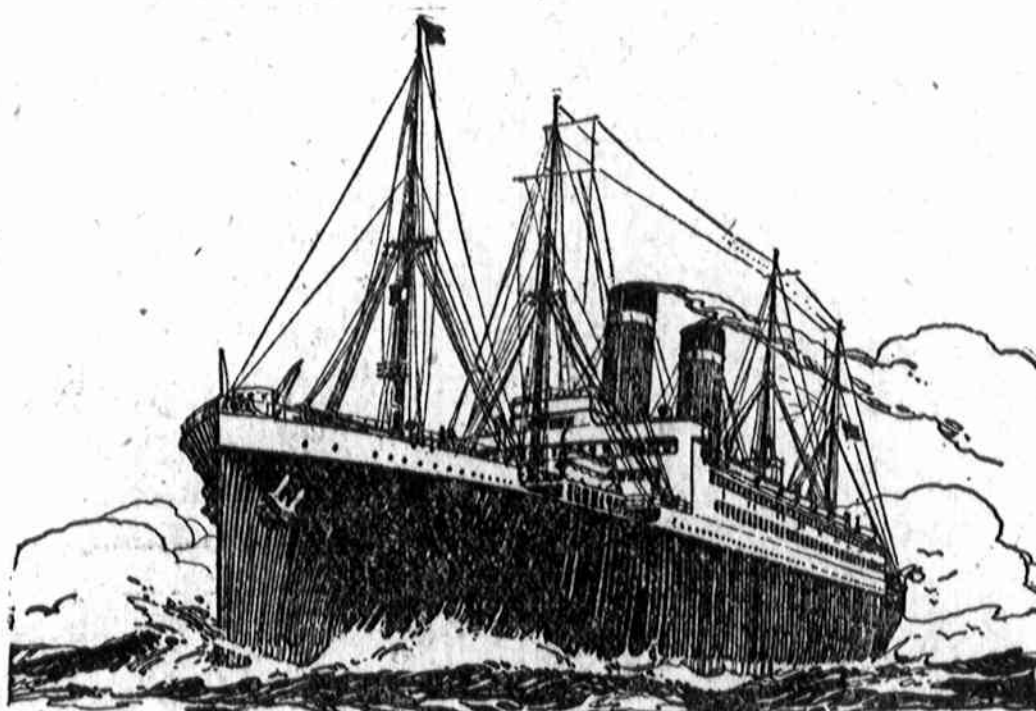
Telefonas Roosevelt 8135

Val.: 5:30 iki 9 p. m. Sub. 1 iki 5, nuo 6 iki 9 p. m. Ned. 9 iki 12 a. m.

Telephone Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka- re. Nedėlio nuo 10 iki 12 ryto.

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kalėdoms Ekskursija Lietuvon

ATMINIMAS mylimų sau žmonių esančių Tėvynėj yra stiprus pas visus užsieny gimusius amerikiečius. Jei tamata pati, nūtaras aplankyti šiuos sau brangius žmones, tai gali pralinksminyti jų širdis savo atsilan- kymu ant Kučių prieš Kalėdas ir pasigerėti smagiai keli- ne pats.

Ekskursija bus daroma vienu puikiausių ir greičiau- sių Jung. Valst. Valdžios laivų, laivų America, kur tei- kiama visos ištaigos. Ekskursijos rupestingai prižiūres žmogus gerai žinomas lietuviams p. A. C. Rypkevičia, ku- ris lydis partiją tiesiog į Kauną.

Situo didžiuliu laivu jus važiuosit tiesiog iš New Yorko į Bremeną ir gelžkelio per Eitkunus į Kauną.

Trečios klesos kainos:
Bremeną \$103.50
Kauną \$105.15
Vilniū \$105.30

Pasiųsk Kuponą del informacijos apie šitą nuostabią kolonę.

REIKALAUK KNYGOS

Rašyk šiandiel del pilnų infor- macijų. Dauginokite apie gra- žius Suv. Valstijų laivus, plaukiančius į Europą. Jo- kių už tai pareisv neturės Pasiųsk blanką šiandien.

Informacijų apie laivų išpla- kimą ir išvaikoties reikalus- kite adresuodami

UNITED STATES LINES

Moore and McCormack, Inc.,

Roosevelt Steamship Co., Inc.

45 Broadway, New York City

110 Dearborn St. Chicago, Ill.

92 State St. Boston, Mass.

Managing Operators for

INFORMACIJŲ BLANKA

U. S. Shipping Board

Passenger Dept. 68317

45 Broadway, New York City

Malondkite prisistati man Jusų kny- gute veltui del autoritetingų faktų apie kelionę. Taipgi pilnas informacijos apie Jungt. Valst. Linijos laivus į Europą ir iš anksto apmokamus kelivius.

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

U. S. SHIPPING BOARD

VIENYBĖ
Duoda Šimet Dovanų

Visiems, kurie užsiprenumeruos du-kart sa- vaitinį laikraštį "Vienybę" su juokų skyriu- mi "Tarka" gaus

DOVANU

Kalendorių, sieninį, lietuviškomis spalvomis. Knygų vertės dvejų dolerių, "Vienybės" lai- dos.

Metams \$3.50
Lietuvon \$4.50

— Adresuokite —

VIENYBĖ

193 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

EKSKURSIJA

į Tėvynę

LAIVU AMERICA

ĮSPLAUKIA Gruodžio 13 d. iš New Yorko į Bremeną, o iš ten gelžkelio per Eitkunus į Kauną.

Nematyta progą tiems, kurie nori praleisti Kalėdas savo mylimųjų draugystėje. Ra- šykite šiandien klausdami žinių apie nepaprastus trečios klesos pa- togumus.

Trečios klesos kainos iki
Bremeną \$103.50
Kauną \$105.15
Vilniaus \$105.30

Vadovaus pats p. A. C. Rypkevičia

United States Lines

45 Broadway, New York

92 State St., Boston, Mass.

110 S. Dearborn St., Chicago, Ill.

U. S. SHIPPING BOARD.

MRS. A. MICHNIEVICZ, AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kansas 81 gal
Telefonas Yards 1119

Baigusi Akušeri- jos kolegę; ilgą praktika- usi Penn- silvanijos hospital- e. Pasek- ingai pa- tarnauja orie gū- lyimo. Dus la rodą vi- okiose li- cose ir ki- okiuose rei- taluose mo- erims ir merginoms.

DR. HERZMAN

IR RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chū- rurgas ir akušeris.

Gydo aštrais ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal nau- jausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Telefonai: { Dienomis: Canal 3110 arba 357

{ Nakt. Drexel 958

Boulevard 4186

3813 So. Halsted St.

Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

PRANEŠIMAS

Ofisas Dr. G. M. Glaser pereina į rankas žento ir partnerio Dr. Charles Segal. Visi senieji pacien- tai ir draugai aplaikys apžiū- rėjimą ir gydymą kaip ir nuo paties

DR. G. M. GLASER

Ofisas:

3145 S. Morgan St., kerts 32 St.

OFISO VALANDOS:

Nuo 12 — 2 po pietų, 5:30 — 7 vakare. Nedėliomis nuo 12 — 2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metai

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiovos

Moteriškų, Vyrų ir

Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

MRS. M. WAITKIEWICZ

(Baniinė)

Akušeris

3113 S. Halsted St.

Tel. Blvd. 3138

Per 15 metų pa- sekmingo prak- tikavimo turiu patyrimo. Pasek- mingai patarnau- ju prie gimdymo, Kiekvienare at- stiklime telkia ypatingą triū- rėjimą. Duoda patarimus mo- terims ir mergi- nomis veltui.

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO

AKUŠERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; ru- pestingai prižiū- riu ligone ir kudi- kį laike ligos.

10929 S. State St.

Chicago, Ill.

Telefonas: Boulevard 7043

DR. C. Z. VEŽELIS

Lietuvės Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

arti 47-tos gatvės

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

X-Spinduliais

Ofisas 2201 W. 22nd St., kansas E.

Leavitt St., Tel. Canal 6322.

Rezidencija 3114 W. 42nd St.

Tel. Lafayette 4988

Val. 1—4 ir 7—9, Ned. 10—12 v.

Jei abejojį akimis, pasitarkauk

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. BOUlevard 6487

4449 S. Ashland Ave.

Kansas 4544 at.

3-tes lubos.

Circlet

NO 1500 PRICE \$1.50

Circlet pats veikia, tik užsi- mauni per galvą, susegi per juosmenį ir išstaiso. Jei ne- gali gaut, prisiųsk krutinės miera, aušraša ir \$1.50, o iš- siusime Circlet. Sizes 34 to 48.

Namo Hygienic-Fashion Institute

120 E. 16 St. New York, Dep't M.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the Act of
March 2nd, 1879.Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėliusius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.Užsimokėjimo kaina:
Chicagoje — pašto: \$8.00
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesiui 75cSuvienijose Valstijose ne Chicagoje
pašto:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpaiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.Revolveris
prie kaktos.

Francijos valdžia nutarė galutinai užgrobti vokiečių Reino kraštą ir užimti du trečdaliu Ruhr apskrities, jeigu Vokietija neužmokės sausio mėnesyje reperacijų. Francijos valdžia mano, kad Vokietija neapjiegianti užmokėti reikalaujamą sumą, todėl ji jau dabar daro smulkius planus to savo nutarimo įvykinimui.

Telegramos praneša, kad Anglijos valdžia pasižadėjusi nesipriešinti tam Francijos žingsniui, atsiųgindama jai už tai, kad ji (Francija) davusi žodį remti Anglijos reikalavimus sulig naftos šaltinių Turkijos teritorijoje.

Anglijos valdžia taip pat, kaip ir Francijos, žino, kad Vokietija neturi iš ko mokėti reperacijų. Reiškia, jie dvi abi sutinka, kad Vokietija turi būti pasmaugta. Ir atsibeldęs iš Francijos Clemenceau mėgina gauti Amerikos pritarimą tam budeliškam darbui!

Nejaugi šios šalies žmonės nepakels griežto balso prieš tai?

Liberalizmas ir
socializmas
Lietuvoje.

Amerikos sandariečių spaudoje ne kartą buvo išreikšta nuomonė, kad socializmo ideja esanti "svetima" Lietuvos žmonių dvasiai. Bet faktai rodo, kad ta ideja yra artimesnė Lietuvos žmonių dvasiai, negu liberalizmo ideja.

Gryniausia liberalų partija Lietuvoje yra Santara, kuriai vadovauja p. Leonas. Vienok ta partija neįstengė praveisti į St. Seimą nei vieno atstovo, o į paprastąjį Seimą net kandidatų nestatė. Rėmė liaudininkus.

Liaudininkų gi partija, kuri iš visų Seimo partijų yra labiausia panaši į liberalus, vis dėlto gana žymiai skiriasi nuo liberalų. Ji vadina save socialistine parti-

ja ir net yra prisidėjusi prie antrojo socialistų Internacionalo. Galima pripažinti, kad liaudininkų socializmas yra labai balzganos spalvos, vienok — šiaip ar taip, jie visi stengiasi pasirodyti Lietuvos žmonių minioms ne kaip liberalai, o kaip socialistai.

Pinkimuose į Seimą liaudininkai, kaip partija, pravedė tik 5 atstovus, kuomet kita, grynai socialistinė partija, socialdemokratai, pravedė 11 atstovų. Ir tai, nežinurint to fakto, kad ir iš dešinės, ir iš kairės pusės buvo vedama didžiausių partijų atitaurkti nuo socialdemokratų darbo žmones.

Krikščionys demokratai šitam tikslui yra suorganizavę Darbo Federaciją. Pasakutiniuose rinkimuose ji gavo 100,000 suviršum balsų. Iš "kairės" socialdemokratų šlykščiausiu būdu atakavo komunistai, pasislėpę po "darbininkų kuopų" ir "vargiųjų valstiečių" vardais; jie surinko 51,000 balsų. Tokias pat atakas prieš socialdemokratų vedę ir kairieji liudininkai, dengdamiesi "žemės ir laisvės", "profesinių sąjungų" ir "bežemių ir mažųjų" sąrašais. Jie stūlėjo apie 8,000 balsų. Pagaliau, keletas tukšančių balsų teko "dalininkams" ir kitokioms smulkios demagogų suorganizuotoms grupėms.

Apie 170,000 balsų, kuriuos susigaudė visi šitie sąrašai, priklauso darbininkams ir šiaip darbo žmonėms. Nors jie buvo atkrypti prieš socialdemokratų, bet anaipol negalima sakyti, kad jie sudaro palankią liberalizmo idejoms dirvą. Atvirkščiai, galima neabejot, kad šitie platūs Lietuvos visuomenės sluogsniai ateityje urės tolyn vis labiau patekt po socializmo įtaką.

Pridėjus juos prie to skaičiaus Lietuvos darbininkų, kurie jau dabar balsuoja už socialdemokratų, susidarytų daugiausia, kaip pustrėčio šimto tukšančių balsų, t. y. didesnė pajėga, negu šian die uri klerikalų blokas.

Lietuvos klerikalizmo galybę sulaužys ne liberalai, o socialistai — tik reikia jiems padėti apšviesti ir suorganizuoti darbininkų mases.

Komunistų
"partija" žlugo.

Po lapkričio 7 d. rinkimų komunistinė spauda su džiaugsmu pranešė, kad New Yorko Socialistų Partija "visai nusmuko", kadangi jos kandidatas į gubernatorių, E. Cassidy, gavo tik 65,000 balsų. Tuomet mes paklausėme, o kiek gi balsų gavo komunistinės "darbininkų partijos" kandidatai.

Į mūsų paklausimą ta spauda iki šiol neatsakė nieko. Bet dabar mes patiria me jos tylėjimo priežastį.

Pasirodo, ve kokių "milžiniškų laimėjimų" turėjo rinkimuose New Yorko komunistai:

Visame New Yorke jų kandidatai surinko apie 700 balsų. Tame New Yorke, kur randasi komunistinės "darbininkų partijos" cent-

ras; kur eina centralinis jos organas "Worker"; kur ji turi dienraščius įvairiomis kalbomis: žydų kalba — "Freiheit", vokiečių kalba — "Volkszeitung", lietuvių kalba — "Laisvė", ir tt.

Daugybė apmokamų agitatorių, visa eilė laikraščių, gerai patepta organizacijos mašinerija — ir rezultatas: 700 balsų, kuomet "visai nusmukusi" Socialistų Partija gavo 65,000 balsų.

Atskirose valstijos legislaturų rinkimų distriktuose balsai tarp socialistų ir komunistų pasidalino taip:

Trečiam distrikte socialistinės Darbo Partijos kandidatas gavo 12,212 balsų, o komunistinės "darbininkų partijos" kandidatas — 358 balsus.

Dvidešimtame distrikte socialistas gavo 5,252 balsų, o komunistas — 129 balsus.

Septynioliktam distrikte socialistas Claessens gavo 5,518 b., o komunistas Olgin (žydų dienraščio "Freiheit" redaktorius) — 1 balsą.

Po šitų "milžiniškų laimėjimų" darosi suprantama, kodėl Amerikos komunistai dabar staigiai ėmė kalbėti apie įsteigimą tokios Darbo Partijos, kokia gyvuoja Didžiojoje Britanijoje, kuomet pirmaus jie pačią Darbo Partijos ideją maišydavo su purvais. Jie pamatė, kad su savo bolševikišku tavoru jie negali prieiti prie minių.

Šiandie yra aišku, kad komunistinė "darbininkų partija", kuri pernai per Kalėdas buvo įkurta, jau yra lavonas. Nesuprantama, kam komunistai dar šaukia ateinančioms Kalėdoms jos suvažiavimą. Lavoną reikėtų tuojau laidoti, nes kitaip jisai — pašvinks.

Apžvalga

NEAPGALVOTAS DARBAS.

Maskvos Operos namuose Leninai pasakė prakalbą. Ištrauką iš tos prakalbos randame "Laisvėje." Tarp kitko ten sakoma:

"Kada mes pasiryžome senąją Rusiją persidirbti į naująją Rusiją, mes turėjome atlikti daug lauzymo darbo, ir gal mes per daug lauzėmė. Mes neturėjome laiko apgalvoti arba pasverti, kad mes gal perdirdim lių aukų nešame. Tai buvo kova su senąja visuomenine tvarka, ir mes turėjome veikti, o ne apmislinti."

Stebėtinai prisipažinimas: iki šiol bolševikai dirbo negalvodami. O kada jie pradėjo galvoti, tai jiems vėl prisiėjo grįžti prie tos pačios ekonominės politikos, kurią jie per ketverius metus grovė. Bet Leninai džiugina savo pasekėjus, kad visgi Rusijoje neužligo bus socializmas įvestas. Jisai sako:

"Komunistai yra tik maža partija, o jai lemta perdirbti galingą Rusiją. To mes dar nepadarėme, bet padarysime — turime padaryti. Jei tik dirbsime, kaip reikiant, įtempe savo jėgas, tai kurią nors dieną greitai mes galėsime vėl padaryti permainą — vietoje dabartinės naujosios ekonominės politikos Rusijoje įvesti socializmą."

Leninas nieku būdu negali atsisakyti utopijos. Jis bandė

prasilenkinti su kapitalizmu ir įvesti Rusijos gyvenimą tokiu tvarkon, kuriai nė ekonominio, nė politinio žvilgsniu Rusijos žmonės nebuvo pribrendę. Tą savo svajonę jis dabar vadina neapgalvotu darbu. Bet dabar vėl jis ramina bolševikiškus kuddikus, kad greitai naujoji ekonominė politika bus pakeista socializmu. Kokiu būdu tą permainą galima įvykinti? Juk turės praeiti eilė metų, kol Rusija atsigriebs ekonominiai. Be to, ne taip jau labai senai Leninai sakė, kad Nepas (naujoji ekonominė politika) įveda "rimtą" ir "ilgam laikui." O dabar jis jau žada "greitai" Nepą panaikinti, o jo vieton įvesti socializmą.

Tikras magikas tas Leninai. Išleido vieną dekretą — susikūrė Nepas; išleis kitą dekretą — ir Rusijoje "greit" sudarys socialistinė tvarka.

Tik bėda tame, kad pasaulis nesimaino pagal Lenino tezius. Pagal įsakymą iš Maskvos neįvyko pasaulinė revoliucija; įsakymu negalima ir socialistinės tvarkos sukurti. Tada žino visi, kurie nesvaigina savo proto utopijomis.

SVIESIOS GALVOS
AIŠKINIMAI.

Amerikos klerikalai, nebegalėdami įtikinti visuomenę, jog registracijos įstatymas yra geras daiktas, pasikvietė talkon krikščionių-demokratų partijos vadą, kun. M. Krupavičių. Ta Dievo dovana galva parašė A. L. R. K. Federacijai laisvą, kur tarp kitko sakoma:

"Einant prie Tamstų iškeltos klausimo, būtent: prie pilietybės kalusimo. Steig. Seimas į konstituciją § 8 įdėjo štai ką: Pilietybės teisę įgijama ir jos nustoja atitinkamu pilietybės įstatymu. Svetimos valstybės pilietis gali būti priimtas Lietuvos pilietybę, jeigu jis yra išgyvenęs Lietuvoje nemažiau, kaip dešimt metų. Kai kas Jusų nori manyti, kad tas paragrafas yra nukreiptas svarbiausia prieš Amerikos lietuvių. Ne tiesa. Nemanyskite, kad mes amerikiečiais bodimės. Mes juos gerbiame už jų nuopelnus tėvynei, laukiam Lietuvos grįžtant su kapitalais, su inteligencija, su iniciatyva. Laukiam ne kaip svetimsalių, bet kaip gery brolių namo grįžtant, ir leisdam įstatymus niekad jų nepaminštami. Tas konstitucijos paragrafas įdėtas prieš tikrus svetimsalius, ne lietuvių, nuo kurių užplūdimas reik mums gintis įvairiausiais būdais. Jį išsaugė pats gyvenimas."

Laiškas prašytas labai diplomatiškai, kaip ir pritinka didelės išminties žmogui. Ten nieko nesakoma apie Lietuvos pilietybės šeštą paragrafą, kuris skamba sekamai:

"§ 6. Žmonės, kurie einant šio įstatymo § 1 ir jo pastaba, arba Lietuvos taikos sutarties su Rusija VI-jo straipsnio pirmąja dalimi, yra laikomi Lietuvos piliečiais, bet gyvena svetimos valstybės teritorijoje, jeigu svetimoje valstybėje nėra naturalizavęsi, privalo per 6 mėnesius nuo šio įstatymo paskelbimo dienos įsiregistruoti pas Lietuvos diplomatinis atstovus ar konsulus užsienyje ir, pristatę jiems pilietybės išrodymus, išsiimti Lietuvos pasus."

"Gyvenantieji užsienyje žmonės, kurie atitinka šio įstatymo § 1 ir jo pastabą, ar Lietuvos taikos sutarties su Rusija VI str. pirm dalyje, išdėstytais sąlygomis, bet neįsiregistravo pas Lietuvos atstovus ar konsulus užsienyje ir neišsiėmė Lietuvos pasų šio § nustatytąjį laiką, gali atgauti Lietu-

vos pilietybę tik einant šio įstatymo § 1 ir 4 §§ ir jų papildymu nustatytąjį keliu ir sąlygomis."

Tas paragrafas Amerikos lietuviams yra svarbiausias, nes neįsiregistravusius piliečius jis pastato į svetimsalių padėtį. Prieš tai ir keliama visiški protestai. Bet to paragrafo kun. Krupavičius ne nebando aiškinti. Žinoma, jis aiškus ir be jokių aiškinimų.

Tiesa, kun. Krupavičius laisše mes randame naują dalyką. Jame sakoma, kad naturalizavusius arba Amerikoje gimusius lietuviams nereikės jokių prašymų padavinėti Ministerijų kabinetai. Jiems reikės tik savo valstybę išsiimti vidaus pasas. Kokį reikšmę turės tas pasas — kun. Krupavičius nepaaiškina. Nesuprantama taipgi ir tai, ko kame "savo valstybę" Amerikoje gimę lietuvis galės tą pasą išsiimti.

A. L. R. K. Federacijos sekretoriui tie nieko neaiškinantys kun. Krupavičius aiškina labai patiko ir jis sumanė tokį pamokslėlį pasakyti:

"Taigi kaip matome visi sandariečių — tautiečių ir socialistų — bolševikų protestai neturi pamato, kurie rengė protestus ir tvirtino, būk visi lietuviai J. V. piliečiai grįžusieji Lietuvoje turės laukti dešimt metų, kad atgautų Lietuvos pilietybę. Jų tvirtinimai neatitinka tikrąsias."

Visų pirma tam ura patrioti reikėtų geriau pramokti savo mintis dėstyti, ir nerasyti tokių sakinių, kurie yra palaidi, kaip barščiai. Kun. Krupavičius laisčas taip "diplomatini" parašytas, jog ji galima išaiškinti taip, kaip kam patinka. Ar valstybę išsiimti pasai reikš pilietybės atgavimą, — nieko tikro nepasakytas. Sakoma, kad amerikiečiai turės išsižadėti Amerikos pilietybės, jeigu jie norės vėl atgauti Lietuvos pilietybę. Kokiu būdu tai bus daroma, — apie tai kun. Krupavičius nieko nesako.

Bet su Amerikos piliečiais pusė bėdos. Daug svarbesnis reikalas yra su tais amerikiečiais, kurie nėra naturalizavęsi, o del nesiregistravimo bus praradę Lietuvos pilietybę. Tokie "keturių vėjų piliečiai" negalės juk nė į Lietuvą grįžti, kad ėjus į savo valstybę kokio tai vidaus paso išsiimti.

Taigi kun. Krupavičius aiškina: nieko naujo nepasakoma. Ten kalbama tik apie tuos lietuvių, kurie yra naturalizavęsi arba gimę Amerikoje. O amerikiečiai juk protestuoja prieš registracijos įstatymą. Gi to įstatymo, matoma, nepajėgia nubaltinti net krikščionių piliorius Krupavičius.

PERVELAI ATSIMINĖ.

Pagalios, ir Vatikanas atsiminė pripažinti Lietuvą. Bet delei to pripažinimo niekas didelio entuziazmo nerodo. Jis dabar taip jau tinka, kaip garstyčios pavalgis mėsos. "Sandara" apie tai sako:

"Vatikanas pripažino Lietuvą — tokia žinia paskelbta. Ir ta žinia nemaloniais minėta atneša. Lietuva — katalikų šalis, kunigų valdoma, ir papa yra paskutinis ją pripažinti... Vietoje jam pirmutiniam pripažinti, jis lyg ant juoko, kada jau jo pripažinimas Lietuvai nieko gero negali duoti — pripažinta Lietuva. Butume jam buvę dėkingi, jei jis būtų pripažinęs tais laikais, kada jo pripažinimas būtų davęs mums moralę paramą, gi šiandien — ačiū už nieką!"

Sveikatos Dalykai

Kuno pasklaidos
sistema.

Kad visos žmogaus kuno dalys būtų aprūpintos medžiaga vartojama jų ląstelėms kurti ir gyvybės palaikymo reikalingam darbui atlikti, tai turi būti pasklaidomoji sistema. Ji yra reikalinga visur, kur daugeriopas darbas eina. Tas būtinumas pagimdė pasuly geležinkelio ir kanalų sistemas. Kunas yra pats mažas pasaulis ir jis turi pilniausią ir nuostabią pritaikytą sistemą reikalingų medžiagų parupinimui ir išmatų prašalinimui. Šitos sistemos centru ir varomąja jėga yra širdis. Vaikščiotes įmone yra kraujas.

Prisižūrėję kraują randame, kad jis susideda iš vandens, skystosios, vadinamo plazma, daugybės mažų rutulėlių, raudonųjų rutulėlių ir nevienuo baltųjų rutulėlių. Baltieji rutulėliai yra protoplazminės (baltyminės) ląstelės, turinčios jėgos judėti ir net išeiti laukan iš kraujo indų. Jie yra kareiviai ginantieji žmogaus kuną. Baltasis rutulėlis susidurs su ligos diegu, praryja jį ir bando suvirškinti. Diegas savo keliu bando veistis rutulėlio vidų ir juomi maitintis. Jei ligos diegas nepergreitai dauginasi, tai baltieji rutulėliai išeina pergalėtojais. Kraujas taipgi suteikia kitų medžiagų, kurios gal yra svarbesnės ir už baltuosius rutulėlius kovojant su liga. Vienos tų medžiagų užmuša ligos diegus, o kitos veikia prieš diegų nuodus.

Svarbiausiu raudonųjų rutulėlių uždaviniu yra išnešioti deguonį iš plaučių įvairioms gyvoms kuno ląstelėms. Jie turi savyje dažną hemoglobino, kuris neša deguonį ir suteikia kraują jo spalvą. Plazma, begalo komplikuotas skystis, susideda didžiojo iš vandens, bet jame yra maistinių ir išmetamų dalykų, kuriuos suteikia įvairūs kuno organai.

Kraujas pereina per visokius indus. Tie, kurie veda nuo širdies, vadinama arterijomis, o tie, kurie grąžina į širdį, vadinama vėnomis. Arterijos, eidamos nuo širdies, vis skaidosi, patapdamos vis mažesnes, o del nesiregistravimo bus praradę Lietuvos pilietybę. Tokie "keturių vėjų piliečiai" negalės juk nė į Lietuvą grįžti, kad ėjus į savo valstybę kokio tai vidaus paso išsiimti.

Paprastai arterijos buva žemiau kuno paviršiaus, kur jos yra apsaugotos, bet jei uždėsi pirštą ant riešo, ar ant veido arti ausies, tai galėsi jausti, kaip kraujas tvinksi. Vėnos galima matyti ant rankos užpakalio; kur nors segtuku judrus kuman pradiriam voratinklio indelis ir kraujas bėga. Voratinklio indeliai išsisklaidę po visą kūno audinį ir aprupina maistą ir deguonį įvairias gyvasias ląsteles, iš kurių kunas susideda.

Širdis yra raumeninė pajėgos pompa, susidedanti iš keturių tuštumų, dviejų auselių ir dviejų skilvelių. Ji yra kriaušės pavidalo ir stovi beveik pačiam krutinės kaulo užpakaly. Kraujas ateinantis iš venų atgal, teka į dešinį auselę, tuštumą patįzusiomis sienelėmis. Iš čia per vožtuvą jis pereina į dešinįjį skilvelį, kuris yra tuštuma labai storomis raumeninėmis sienelėmis. Iš dešiniojo skilvelio kraujas yra išvaromas per plaučių arteriją, aėnas ir voratinklio indelius, kur grynanglinis dvideguonis atsiskiria, o deguonį sugeria raudonieji rutulėliai. Grįždamas iš plaučių kraujas įeina į kairiąją auselę; kada ji prieina pilna, kraujas pereina per vožtuvą į kairįjį

skilvelį. Šitoji tuštuma turi tokias pajėgas raumenų sienelės, kad ji pervaro kraują per kuną ir sugrąžina atgal į dešinįją auselę. Kraujui pėrus ir skilvelį vožtuvus užsidauro ir neleidžia jam grįžti. Pridėjus ranką kiek į kairįjį šoną nuo krutinės kaulo, galima jausti smarkus skilvelio susitraukimas.

L.D.L.D. Reikalai.

Reikia gyvėsio darbo.

Aplamai, L.D.L.D. reikalai ima gerėti. Kaip Centro sekretorius d. K. Matuliaskas praneša, tai šioj tai toj lietuvių kolonijoj atgyja senosios kuopos, kurias naujos. Vis tai džiuginančios žinios. Taigi, kaip ir Centro sekretorius kad sako, nebėra ko dejuoti ir ai-manuoti, reikia tik gyviai visiems stoti darban ir organizacija veikiai atsisgaus ir sustiprės.

Noriu čia dar apie vieną dalyką pakalbėti. Dabar yra paskelbta nominavimas L.L.D. centro viršininkų 1923 metams. Nominavimo blankos, kaip skelbia Centro sekretorius, išsiuntinčios visoms kuopoms. Čia ir susitinkame su kai kuriais keblumais. Senesniosios L.D.L.D. kuopos jau įgudusios veikti. Jų nariai supažinę su organizacijos reikalais, pažįsta savo stropesnius ir gabesnius veikėjus ir todėl jiems lengviau orientuotis, kurie tinkamesni būtų vesti organizacijos reikalus, — tokius jie ir nominuoja Centro valdybon. Kitaip yra su naujom kuopom, kurių nariai dar nėra arti susipažinę su L. D. L. D. judėjimu nė su jos darbuotojais. Štai čia So. Omahoje turime ką-tik įsikurusiu L.D.L.D. 27-tą kuopą. Ji taipjau gavo viršininkų nominavimo blankas. Bet ve bėda: niekas kuopos narių, nepažindami arčiau savo organizacijos darbuotojų, nesuigaudo, kuriuos nominuoti. Tat ir nutarė taip: ką kitos kuopos nominuos, su tais ir mes sutiksime.

Tai, žinoma, ne kaip atrodo. Bet ką daryti? Man regis, kad jeigu mūsų laikraščiuose būtų daugiau rašoma žinių iš L.D. L.D. judėjimo, apie Centro ir kuopų darbuotę, vadinasi, jeigu būtų daugiau informuojama visuomenę apie organizacijos reikalus, tai ir naujų kuopų nariai veik susipažintų kaip su tais reikalais taip ir su savo darbuotojais, o tada jie geriau žinotų ir ką statyti į centro viršininkus draugijos dalykams vesti.

—A. A. Žalpis.

KLAUDŲ ATITAIŠYMAS.

Išspausdintam užvakar straipsny "Dėl Lietuvos Seimo sudėties" 1 sk. 16—15 eil. nuo apačios pasakyta: "...stojusi gana smarkion agitacijon Partijos..." vietoj "agitacijon" turėjo būti **po opeizacijon**.

2 sk. 3—4 eil. nuo viršaus pasakyta: "S.-d. frakcija nežada nešti savo taktikos..." vietoj "nešti" turėjo būti **keisti**.

Kiek žemiau, 17—18 eil. pasakyta: "...Seimo ir Partijos darbuose, jai skiria..." turėjo būti: S. ir P. darbuose, kuriuos jai skiria...

PERKANTIEMS PAS MUS DOKUMENTUS PABAROM DYKAI.
Mairindami, pirkdami ar pardudami visados kreipkitės pas

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE

809 W. 35th St., Chicago.
Tel. Blvd. 0611 ar 0774
TAS BUS LABAI JUMS
ANT NAUDOS.

Pasiektingiausiai siunčiame pinigus ir parduodame laivakortes.
Esam Registruoti Notarai Lietu-
vos Atstovybybė.

Iš Mokslo Srities

Europos pradinės kalbos

(Tęsinys).

Zmonės daugelio atspalvių ir spalvų.

Tačiau tarp skaitmeninių klaidų ir trukdymų žmonių veislėmis maišytis buvo tam tikros didėsios sienos, tokios kaip Atlantiko vandenynas, žemės augstumas, kadaise augstėnės, o dabar pranykusios vidurinės Azijos jūros ir kitos tolygios kliutys, kurios ilgiam laikotarpiams atskyrė didelės atmainų grupes nuo kitų didelių atmainų grupių. Šitos atmainų grupės labai anksti išplitojo tam tikrus platus panašumus ir skirtumus.

Daugumas žmonių atmainų, bet ne visos, rytų Azijoje ir Amerikoje dabar turi tiek bendro, kad turi gelsvą storą odą, tiesius juodus plaukus ir dažnai augstus žandikaulius. Didžiama Afrikos vietos žmonių, einant nuo Sacharos iki pietų, bet ne visi, turi juodą, ar juosvą odą, priplotas nosis, storas lūpas ir gauruotus plaukus.

Spalvos ir plaukų įvairumai.

Šiaurinėje ir vakarinėje Europoje, daugybė žmonių turi šviesius plaukus, mėlynas akis ir rausvą veidą; o apie Tarpžemės jūrą didžiama yra baltodžių žmonių, juodomis akimis ir juodais plaukais. Juodi plaukai daugelio šitų tamsiai baltų žmonių yra tiesūs, bet niekuomet nebūna tokie stamantūs ir negarbanoti kaip pas gelfonodžius žmones. Jie yra tiesesni rytuose, kaip vakaruose.

Pietų Indijoje randame pilkšvus ir tamsesnius žmones tiesiais juodais plaukais, o šitie, mums einant toliau į rytus, užleidžia vietą aiškiai geltoniems žmonėms. Išmėtytose salose ir Pakvoje bei Naujojo Gvinėjoje randam kitą juodų ir pilkšvų žmonių eilę žemesnės rūšies gauruotais plaukais.

Tačiau tenka turėti omeny, kad tai yra labai palaidas pasiskaidymas. Kai kurie žmonijos plotai ir atskiri užkampiai Azijos plote galėjo būti sąlygose panašesni ir europinio ploto sąlygas; nekuriu Afrikos plotai yra daugiau azijiniai, o mažiau aiškiai afrikiniai tipas.

Mes randame garbiniuotais plaukais, apyšviesia plaukuota oda tautai ainu Japonijoje. Jie savo veido išvaizda daugiau panašūs europiečiams, kaip juos apsiauciantis geltonodžiams japonams. Jie gali būti užklydusiu baltųjų buriu, arba jie gali būti visai atskirais žmonėmis. Mes randam pradžiapradžius juodus žmones Andamano salose toli nuo Australijos ir toli nuo Afrikos. Labai panašūs į negrėnų kraują, ruožais randama pietų Persijos ir kaikuriose Indijos dalyse. Tai yra "azijiniai" negrėnai.

Tolygios sąlygos, tolygus žmonės.

Sunku įrodyti, ar visai negalima įrodyti, kad visi juodi žmonės, australiečiai, Azijos negrėnai ir negrai paeina iš to paties kamieno; galima įrodyti tik tiek, kad jie ligus, ilgus laikotarpius gyveno tolygiose sąlygose.

Mums netenka manyti, kad žmonės rytiniame Azijos plote visi kitoje viena kryptimi, o visi žmonės Afrikoje kita. Buvo didelių krypties srovių, tas tiesa, tačiau buvo ir atgalinių srovių, sukurių, priemaičių, antrinių priemaičių ir tokėjimų iš vieno didžiojo ploto į kitą.

Spalvuotas pasaulio žemlapis veislėmis parodyti nebūtų tik keturiais didžiausiais spalvos plotais; jis būtų nutęptas dagybe daug ir susipynusių šviesų, tai vientisinų, tai mai-

šytų ir užinančių viena ant kitos.

Vėlesniojo akmenų gadynės laiko pradžioje—gal 10,000 ar 12,000 metų tam atgal—žmogus kitoje visame pasaulyje ir jis buvo jau susiskaldęs į daugybę atmainų; bet jis nekeitė jo į atskiras veisles.

Mes turim atminti, kad "veislė" biologinė kalbų skiriasi nuo "atmainos" tuomi, kad atmainos sekas poruoti, o veislės, ar visai nesiseka poruoti, arba turi vaisių, kuris, kaip mūlai, yra bergždžias. Visi žmonės liuosai gali poruotis, gali išmokyti suprasti tą pačią kalbą, gali prisilaikyti prie bendro darbo.

Ir dabartinę gadynę žmogus gal jau nekeitė visai. Samišis dabar yra daug stipresnė jėga negu kitėjimas. Žmonės vis daugiau susimaišo. Žmonija, biologo žvilgsniu, yra gyvulių veislė paliovusi kisti ir galinti mįsti.

Tik paskutinę penktą ar šesimtą metų žmonių atmainas pradėta žiūrėti šito šviesio kaip į apsisotusių ar dar tebeinančių kitėjimų mįšinį. Pirmą to laiko žmonijos tyrinėtojai numaniai, ar nenumaniai veikia pasakos apie Nojų su Arka ir jo trys sūnys Semą, Chamą ir Jafetą, buvo palinkę skaidyti žmones į tris, ar keturias veisles ir žiūrėti į šitas veisles, kaip į atskirus daiktus, paeinančius iš pradinų atskirų protėvių. Jie atmetė didžiąsias veislių susimaišymo galimybes ir tam tikrus atsitikimus bei atmainas.

Maišytas padermes.

Skaitymas žymiai mainėsi, bet buvo per didelio noro priminti tą, kad žmonija turi būti visia padaloma į tris ar keturias didžiasias grupes. Etnologai (tautų tyrinėtojai) sukėlė didelius ginčus dėl daugybės mažesniųjų tautelių, nežinodami, ar jos priklauso vienai ar kitai pirmųjų veislių, ar jos yra maišytos, ar užklydę ankstybės formos, ar kaip su jomis yra. Bet visos tautos yra daug mažai maišytos. Be abejo, yra keturios didėsios grupės, bet jos kiekviena yra mišinys; o yra mažų grupių, kurios neprikinta nei prie vienos keturių didžiųjų padalų.

Kada bus aiškiai suprantama, kad mes, kalbėdami apie šitas didžiasias padalas, suprantame jas ne grynomis padermėmis, o padermių grupėmis, tai bus tam tikro patogumo ginčytis.

Europiniame ir tarpžeminiame plote bei vakarų Azijoje yra ir per daugelį tukstančių metų buvo balti žmonės paprastai vadinami kaukaziečiais, dalinami į du, ar tris skyrius, šiaurinius šviesplaukius, arba šiaurinę padermę, tariamą vidurinę padermę, apie kurią daugelis autoritetų abejoja; taip vadinamą alpinę padermę ir pietinę tamsiai baltą tarpžeminę, ar iberinę padermę; rytų Azijoje ir Amerikoje randasi antra tautų grupė, mongolai, paprastai geltona oda, tiesiais juodais plaukais ir tvirtais kumais; Afrikoje negrai, o Australijos ir Naujosios Gvinėjos srityje juodi pradžiapradžiai australėnai.

Tai yra patogūs terminai, tiksliai tenka atsiminti, kad jie nėra griežtai nustatytas terminai. Jie suteikia tik bendrą tam tikrų didžiųjų padermių grupių charakteristiką; jie apleidžia daugybę mažų tautelių, kurios po teisybės nepriklauso nei vienai šitų padalų ir nežiuri nuolatinio maišymosi, kur didžiosios grupės užima viena ant kitos.

GARSINKITIS NAUJENOSE

CHICAGOS :: ZINIOS ::

CLEMENCEAU PIESIA RO SMEKLĄ.

George Clemenceau, buvęs Francijos premieras ir paskilęs militaristų dzingo, pereitą antradienį kalbėjo Auditorium teatre. Žmonių susirinko apie 4,000. Klausytojams jis piešė karo šmeklą ir gaidino pavojumi, kuris galės kilti dešimčiai Rusų-Turkų-Vokiečių susitarimui. Sako labai daug žmonių piktinosi jo militaristine prakalba. Jo kalbos tonas atrodė, kad jis nekalba prieš didelę minią klausytojų, bet argumentuoja su bureliu asmenų. Klausytojai galerijai, balkone ir toliau nuo estrados jo kalbos visai negirdėjo arba nesuprato, kai jis norėjo pasakyti.

Kalbėdamas apie Vokietiją sakė, kad kiekviena diena francuzai ten randą šautuvus, kulgyrus, planas bus pradėtas kasvaidžius, kanuoles — visokių ginklų. Vokiečiai pasiropinę tiek daug ginklų jų suaukinimui (suprask Francijos). Vokiečių mokyklose mokinama neapkeisti francuzų. Francijos mokyklose atsinešama prieš vokiečius kaip tik atbulai.

Kalbėdamas apie Rusiją įrodinėjo baismą pavojaus, grėsiančio dėl Rusų-Vokiečių sątarietės. Vokiečių oficeriai esą geriausiai išlavinti ir busią pasiųsti lavinimui rusų armijos. Kruppas perkelsias savo veikimą iš Vokietijos į Rusiją, o tada karas tapsiąs tikra realybe.

IR MAJORAS PRIEŠ NAUJĄ KONSTITUCIJĄ.

Užvakar vakare Medinah Temple salėje prasidėjo majorinė salėje kampanija. Majoras Thompsonas savo įžanginė kalboje pasmerkė naują Illinois valstijos konstituciją ir Europinę propagandą, kuri esanti varoma, kad įtraukus Jungtines Valstijas į Europos intrigas. Apart to savo politinius oponentus jis išvydino hipokritais ir avingalvais. Jis stovįs už Ameriką taip kaip Clemenceau stovįs už Franciją. Taipgi smerkė gatvekarių baronus.

KAURŲ PARODA DAILES INSTITUTE.

James F. Ballard, pasižymėjęs kaurų kolektojus, turi išstatę parodai Dailes Institute savo surinktus kaurus, kurių vertė siekia pusę milijono dolerių. Kolekcijoje randasi labai daug kaurų šešioliko šimtmečio. Kai kurie pavieniai kaurai kainuoja apie \$34,000. Kolektojus norintiems pirkti parduoda kaurus.

UŽSIMOKĖJO \$25 UŽ METIMĄ OBUOLIO.

Louis Spelling, fruktų vertėvas, 1658 W. 28-tos gatvės, metė obuolį į savo kostumerį ir pataikė jam į akį. Spelling tapo areštuotas ir nubaustas \$25. Albert Stalherg, 1342 W. 14-tos gatvės, kurs pamokė mesti obuolį, užsimokėjo \$5. Be to, dar juodu užsimokėjo ir teismo lėšas.

NUSIZUDĖ.

John Hansen, 70 metų amžiaus, 155 W. Ontario gatvės, nusižudė gazu savo namuose. Tai jau antras mėginimas. Pirmą kartą jam nesusidavė. Sako, jis buvęs nežinia kuo labai susirupinęs per pastarąsias kelias savaites.

TYRINEJA LANUSO NUŽUDYMĄ.

Policija sprendžia, kad Joseph Lanus, turtingas automobilio vertėvas, kurs tapo nušautas pereiną savaitę, iškalno žinojo apie jo gyvybei grėsiantį pavojų. Ji tai sužinojo iš Louis Morris, buvusio jo manadžerio ir kelios dienos atgal jį areš-

tuota. Jis papasakojo policijai, kad Lanus labai dažnai buvo pilnas baimės ir eidamas vakarienai pasimdavo sargą. Kartą jis jam sakęs: "Jie nori pasigauti mane; lai jie pasigauna." Ką tuomi reiškęs, niekuomet nepasakęs.

ARESTAVO UŽ DALINIMĄ PLAKATŲ.

Kuomet publika rinkosi Auditorium, teatrą paklausti Francijos dzingo G. Clemenceau'o prakalbos vienas žmogus, Boris Stoychovas, 1031 W. Jackson blvd., tapo areštuotas. Mat jis publikai dalino plakatus, kuriuose buvo smerkiama Clemenceau misija, kaip vieniintėlis tikslas išgelbėti Franciją nuo atmokėjimo skolų Amerikai ir kitoms šalims. Detektyvų būras išklausinę Stoychovą paleido.

DIRBS NAUJĄ BULVARĄ.

Chicago planų komisija priėmė planą dirbti dar vieną bulvarą — iš North sidės vidurmiestini. Planas bus įteiktas miesto tarybai. Pastarajai užgyrus, planas bus pradėtas greitai vykdyti. Sulig naujo plano reikalaujama praplatinti La Salle gatvę nuo Washington gatvės iki Lincoln parko. Bulvaro įsteigimas kainuotų apie vienuolika milijonų dolerių.

PADAUGINO POLICISTŲ SKAIČIŲ.

Vakar Chicago policijos jėgos tapo sustiprintos 570 naujais policistais, kurie jau nuo senai buvo lavinami policijos mokyklose užimti tarnystę. Fitzmorris mano, kad nuo dabar prasikaltimų skaičius turėsias dar daugiau sumažėti.

Prohibicijos agentai areštavo Robert Hunter, 5545 S. Halsted gatvės. Jis viręs mūsainą savo namuose. Jis buvo pristatytas į grand jury teisėjo Eller. Paleistas po \$1,500 kaucija.

Lietuvių Rateliuose

WEST SIDE.

Dar apie disputus. Lapkričio 2 d., Meldadžio svetainėje, turėjo įvykti disputai biblijos studentų su kunigu Bumšu. Pastarasis turėjo įrodyti dušios nemarumą, pragra, čysčių maldas už numirėlius ir biblijos teisingumą.

Žmonių prisirinko nepaprastai daug, nes kožnam rodėsi įdomu apie tai išgirsti, ypač katalikams. Bet disputai neįvyko. Matyt, kunigas Bumšas pabugo. Jis jau pirm pradžioje pradėjo kelti triukšmą salėje, kviesdamas katalikus eiti laukan iš svetainės. Jis sakė, ne-

galis pakęsti tyrinėtojų maldos ir delto nestosias į disputus. Jam nustojus rėkauti, patys katalikai pradėjo šaukti: "Išmelskit, išmelskit kunigą Bumšą laukan! Bumšas su gėda išėjo laukan, bet katalikų nė vienas nėjo, — klausėsi iki galui.

Kažin kaip dabar kunigas Bumšas jaučiasi, nes šoko kai sakalas, nutupė kai vabalas. —Geras Katalikas.

VIESAS ATSIŠAUKIMAS.

"Birutė" šiūmi paskelbė, kad ji apturėjo laišką nuo atvykusio iš Lietuvos Operos Artistų, J. Byros, P. Olekos, M. Leskevičiaus. Tame laiške jie prašo jiems surengti didelę koncertą Chicagoje. Apart kitų dalykų jie rašo:

"Kadangi mums rupi vieno meno dalykai, o taipgi atmindami Brooklyn pasisekimą koncerto, kuris buvo rengiamas ir remiamas visų vietinių redakcijų, chorų ir chorų vedėjų, todėl prašytume Tamstos, jei yra galima, sudaryti komitetą iš visų veikliųjų Chicago srovių, dienraščių, vedėjų ir chorų ir paimti iniciatyvą surengime mūsų koncerto Chicagoje".

Todėl šiūmi viešai atsišaukiame į visus chorus, chorų vedėjus, redakcijas, ir kitus dailės mylėtojus, prisidėti prie šiuo bendro darbo, ir atvykti į pirmą susirinkimą, kuris įvyks vakare, gruodžio 1, 8 val. vak., Raymond Chapel, 816 W. 31, St., su tikslu išrinkti bendrą komisiją koncerto rengimui. — "Birutė".

RYTO BAZARAS NAŠLAICIŲ NAUDAL.

Taip, ryto gruodžio 2-trą, abejuose Mildos svetainės įvyks bazaras, kuriame visos surinktas pelnas bus pasiųstas Lietuvos sušelpimui nelaimingų našlaičių, netekusių savo tėvelių laike didžiojo karo.

Ne vien žiauriojo karo šmekla prario tukstančius jaunų ir sveikų Lietuvos vyrų, palikušių didžiam varge savo šeimynas; tačiau skurdas ligos ir badas, kaip tikrieji karo vaisiai taipgi tukstančius motinų atskyrė nuo savo vaikučių. Nejaugi nelemta tiems nelaimingiesiems Lietuvos našlaičiams susilaukti nors ant švenčių balterns duonos kąsnelio, arba nors žiemai šiltesnio drabuželio?

Nejaugi Amerikiečių Lietuvos širdys ne atjaus jų troškimo susilaukti nors menkutės pagelbos iš mūsų? Ne, negalima jų apvilti. Negalima šaltai ir ramiai tēmyti jų skurdą ir vargą. Pratiessime jiems nors menkutės pagelbos ranką: kas centu, kas do-

leriu, kas koku atliekamu daiktu. Taigi lai kiekvienas geraširdis lietuvis ir lietuvaite atsi-lanko ryto vakare nors ant valandėlės į "Našlaičių Bazarą", Mildos svetainėje. Aukas bazarui dar galėsile priduoti ir svetainę. —N. V.—čius.

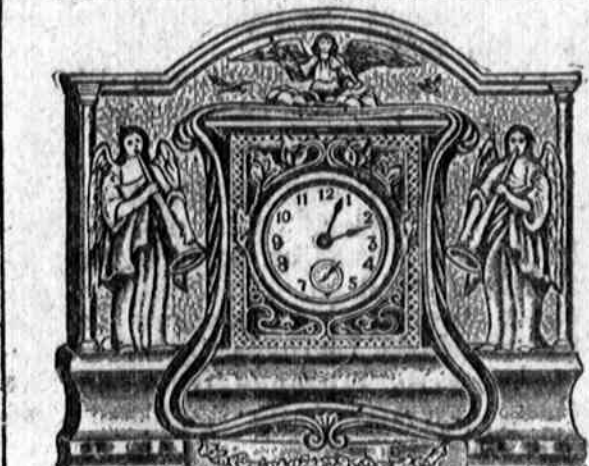
Laiškas iš Lietuvos

[Rašytas vienam "Naujienų skaitytojui].

Paskutiniu laiku Lietuvoje virto tokia gadyne, kad kas buvo ir maišus prisivares pinigų, tai markēm stebėtinai smarkumu puolant maiše beslovedamos jos sunyko. Žinoma, už tai garbė mūsų "krikščioniškai" valdžiai — jos malonė taip padarė, nes nesugebėjo anksčiau išleisti savų pinigų. Netiek svarbu tai, kad sunyko maišai pinigų, kas jų

(Tasa ant 6to pusl.)

PRADĖK DIENA SU MUZIKA!

Ir pamirši visus nesmagumus ir liudnumus.

Šis puikus ir gražus laikrodys prikelis jums iš miego su saldia, lipnia muzika, ne apkuriantis skambėjimu. Jį suteiks tau gera upa.

Beto šį laikrodį galima užstatyti pagrajit bile kada. Jis gražina kelias tonais ir užganėdins tave ir tavo šeimyną. Jo dėžė padaryta iš druto materio ir labai gražiai išdabinta. Labai teisingai rodo laiką ir padabins jūsų komodę, lentyną arba stalią. Laikrodžio didumas 10½ colių aukščio ir 10 colių pločio.

Tik per trumpą laiką mes parduosim šį laikrodį už 8 dolerius. Jūs nieko nerizikuojat. Tik prisiųskit 50 centų depozito. Tuomet mes pasiųsime jums laikrodį per pašta ir jūs užmokėsit paštorui \$7.50. NEATIDELIOK — RASYK DABAR. WESTERN SALES COMPANY, 2136 W. Chicago Ave., Dept. P. 182, Chicago, Ill.

Dr. M. T. Strikol'is
Lietuvius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Lafayette 0263

DR. A. MONTVID
Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 3382
1824 Wabash Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakara
Rezidencijos tel. Kedzie 7716

David O'Shea, A. M., M. D
Bustas, Edgewater Beach Hotel
5349 Sheridan Road
Tel. Edgewater 8380

Ofisas, 1724 S. Ashland Ave.,
Tel. Canal 0101 ir 0078
Valandos: 11 ryto iki 2 po pietų
ir vakarais, išskiriant septyn-tadienų vakarus.

Dr. V. A. Šimkus
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeras
3261 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 5052
Val. 10—12 A. M. 1—3 ir 6—9 P. M.
Ned. 10—12 A. M.
Residence Canal 2118

DR. P. ŽILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 5574
Chicago.

Fine for Lumbago
Musterole drives pain away and brings in its place delicious, soothing comfort. Just rub it in gently.
It is a clean, white ointment, made with oil of mustard. Get Musterole today at your drug store. 35c and 65c in jars and tubes; hospital size, \$3.00.
BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

MUSTEROLE
WILL NOT BLISTER
GENTLE ACTION

Naujieji Lietuvos Pinigai Litai

Jau stundžiama per
Didįjį Valstijinį Banką
Central Manufacturing
District Bank
1112 West 35th Street
Chicago.
Turtas virš \$7,000,000.00.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare, ir
2816 So. Michigan Ave.
Tel. Victory 9082
Nuo 1 iki 3 val. po piet.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriskų Vyriskų, Vaikų ir visų chronikų ligų.
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dienas
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Tel. Austin 737
DR. MARYA DOWIATT—SASS
Ką tik sugrįžo iš Californijos ir vel tes savo praktikavimą po Ws.
5208 W. Harrison St.
Valandos 8—12 kasdien ir 6—8 vakare išskiriant nedėlienius.

Dr. Maurice Kahn
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėlienis nuo 10 iki 1 val. po pietų.

Canal 6257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po piet, 6 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Office Hours: 10 iki 12 pietų
5 iki 7 vak.
Tel. Canal 2118
Dr. A. L. Yuska
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta:
4153 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0098

Dr. Natalija Žukauskas
Gydan be operacijų ir be gydytolių visokias staigias ir chroniskas ligas; taipgi ir nervų ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Specialistė moteriskų ir merginų ligų.
943 W. 33rd Place
Phone Boulevard 0313
Patarimai dovanai.
Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

Telefonas Yards 5032
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.
Nedėliomis ofisas yra uždarytas

Telephone Yards 5884
DR. P. C. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 1582
DR. J. KULIS
Lietuvius Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 6 iki 9 vakare
3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. A. J. BERTASIUS
PHYSICIAN IR SURGEON
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v. Ned. 9 iki 11 ryto
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

DR. C. K. KLAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—2 vak.
Phone Canal 0267

(Seka nuo 5-to pusl.)

1990